

KONFERENCIJA ATMETĖ RUSŲ REIKALAVIMUS

15 BALSŲ PRIEŠ 6 PATVIRTINTOS TAISYKLĖS TAIKOS KONFERENCIJAI

Norime tartis, bet nedarysime visų koncesijų ir neleisim vieniems diktuoti, pareiškė J. Byrnes

PARYŽIUS, rugp. 9 d. — Taisios konferencija, išklausi- si sekretoriaus Byrnes labai reikšmingą kalbą, šiandien atmetė komisaro Molotovo reika- lavimus ir priėmė komiteto pri- imtas taisykles konferencijai vesti. Kai klausimas buvo pa- statytas balsuoti, tai už taisyk- les pasisakė 15 atstovų, o prieš balsavo tik 6. Balsai pasi- skirstė taip, kaip jie skirstėsi komitete.

Sekretorius Byrnes šiandien labai aštriai kritikavo sovietų valdžios užimtą poziciją, nepa- matuotus Molotovo reikalavi- mus bei tuščias insinuacijas. Byrnes priminė rusams, kad taikai daryti reikalinga taikin- gesnė nuotaika. Kodėl keliamos kalbos apie naujus blokus? — klausia sekretorius.

— Kokią teisę turi vadinti mus, kurie nebalsuojame su So- vietų Sąjunga ar ne visuomet sutinkame su rusais, prieš ru- sus nukreiptu bloku? Kai N. Zelandijos pasiūlymas visus klausimus spresti paprasta bal- sų dauguma 11 balsų prieš 9 buvo atmetas, niekas nepasa- kojo, kad pasiūlymas sovietų bloko buvo atmetas. Bet kai sovietų pasiūlymas didele kon- ferencijos dauguma buvo at- mestas, tai tada skelbiama, kad tai padarė anglo-saksų blokas?

BRITAI GALI PASIŪSTI KARIUOMENĘ IRANO ŽIBALO VERSMIŲ SRITIN

Valdžia neleidžia pramonininkams kelti kainų, FBI jau susekė visus juodukų linčiuotojus

LONDONAS, rugp. 9 d. — Britų valdžia paskelbė, kad ji gali būti priversta pasiūsti kariuomenę į pietų Irano žibalo versmių sritį.

Paskutiniu metu labai svar- biose žibalo centruose prasidė- jo neramumai, kurių Irano val- džia nepajėgia suvaldyti. Bri- tai turi pagrindo manyti, kad neramumai sąmoningai provo- kuojami prieš britų interesus.

Britai norėtų kreiptis į Jung- tines Tautas, bet jie gali būti priversti veikti skubomis, nes saugumo taryba dar neturi su- dariusi savo jėgos.

Neleis pramonini- kams kelti kainų

WASHINGTON, D. C., rugp. 9 d. — Valdžia šiandien aiškiai paskelbė, kad ji neleis pramonininkams antrą kartą kelti kainų.

Kai kurie pramonininkai ma- no, kad jiems, pakėlus algas darbininkams, bus leista vėl pakelti produktų kainas. Pramonininkai privalo gauti valdžios leidimą kainoms ir al- goms kelti.

BUVO DVI LINČUOTOJŲ GRUPĖS

(Patirta, kad FBI agentai jau išaiškino linčiuotojus, kurie Monroe, Ga., srityje nužudė ke- turis juodukus.

Pasirodo, kad buvo sudary- tos dvi linčiuotojų grupės, pa- stojusios du kelius. Jeigu juo- dukai būtų važiuavę kitu keliu,

— Gerbiamieji, — tęsė se- kretorius, — mes čia atvyko- me taikos daryti. Mes norime bendradarbiauti su visomis tau- tomis ir nedarysim susitarimų nė prieš vieną. Mes esame pa- siruošę daryti koncesijas, kad galėtume suderinti mūsų pa- žvalgas su kitų pažvalgomis, bet nesame pasiruošę daryti vi- sas koncesijas. Mes kovojame dėl laisvo pasaulio ne tam, kad diktautume taikos sąlygas sa- vo sąjungininkams, bet neleisi- me ir jiems taikos sąlygų mums diktuoti.

Byrnes priminė, kad iki šio- meto sovietų atstovų kalbos apie vienbalsį susitarimą visą laiką buvo daromos koncesio- joms išgauti ir savo valiai pri- mesti.

Po Byrnes kalbos žodį tarė Jugoslavijos atstovas. Jis rei- kalavo būtinai išleisti Albani- jos atstovą. Pirmiausia užpro- testavo graikų premjeras, pri- mindamas, kad Albanija nepa- rodė jokio savistovumo ir rim- tumo.

Sekretorius Byrnes sako, kad jeigu Albanijos atstovas bus pakviestas į taikos konferen- ciją, tai tada Meksikos, Kubos ir Egipto atstovai taip pat pri- valo būti pakviesti. Konferen- cija nutraukė posėdį iki ryto- tai padarė anglo-saksų blokas?

Prieš italus mēto- mos bombos

GORIZIA, Italija, rugp. 9 d. — Šiandien italų minion buvo įmestos dvi rankinės granatos, kai jaunimas minėjo išsilaisvi- nimą iš Austrijos jungo.

Jugoslavijos agentai smarkiai šūkavo prieš maršuojančius ita- lus, o vėliau minion buvo įmes- tos granatos, sužeidusios apie 30 asmenų.

Policija areštavo apie 20 as- menų, šeši policininkai sužeisti.

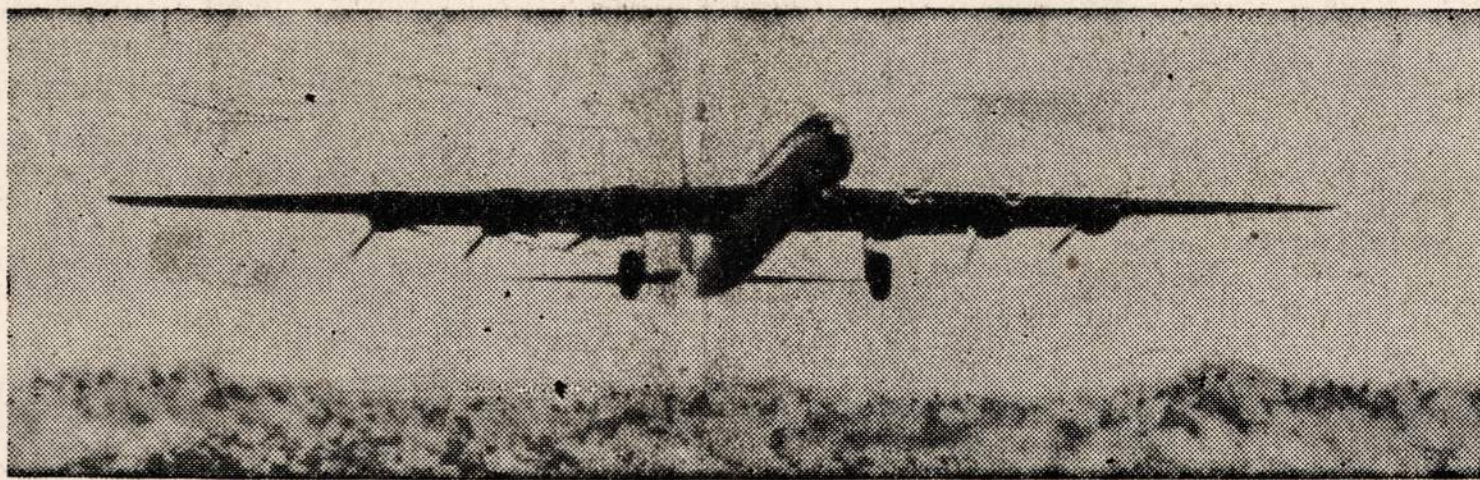
Atmetė rusų prašo- mus bilijonus

LONDONAS, rugp. 9 d. — Britų valdžia vakar atmetė so- vietų pretenzijas į dešimt bilijonų dolerių reparacijų iš Vo- kietijos.

Britai nurodo, kad Potsdame buvo susitarta Vokietijos ūkį bendrai tvarkyti, o reparacijas imti iš pertekliaus.

Britai negali leisti rusams neštis bilijonus, o patys tuo- tarpu duoti milijonus vokie- čiems maitinti.

Gali Nuskristi 10,000 Mylių

Didžiausias pasaulio bombonešis XB-36, kuris buvo išbandytas Ft. Worth (Texas) skraidykloje. Bandymas pilnai nusisekė.

Rusai trukdo Ame- rikos diplomatam

WASHINGTON, D. C., rug- pjūčio 9 d. — Amerikos val- džia įteikė labai griežtą pro- testą sovietų valdžiai, kuri neleidžia diplomatams tiesio- giniai susisąžinti su savo val- džia.

Sovietų karo vadovybė ne- leidžia Amerikos konsului Dairine susisąžinti su Wa- shingtonu.

Kinijoje civilinis karas plečiasi

NANKING, Kinija, rugp. 9 d. — Dabartiniu metu kovos frontas jau apima penkis šim- tus mylių, jis eina Kiangsu provincijoje ir persimeta į Man- džūriją.

Kiniečių valdžia ir komunis- tų pasiuntinys pasikeičia noto- mis su gen. Marshall, bet karo veiksmų nepajėgia sustabdyti.

Valdžios ir komunistų prane- šimai tvirtina, kad abi pu- sės ruošiasi naujiems puolimams, apie paliaubas ir kal- bėti nenori.

Italai nori pakeisti tekstus

ROMA, Italija, rugp. 9 d. — Pietro Nenni pareiškė, kad Ita- lija pasirašys taikos sutartį tik tai tuo metu, jei bus pada- rytos pakaitos dabartiniuose projektuose.

Italų valdžia nori, kad prie- triesto būtų priskirtas Pola uostas ir visa zona šių miestų srityse.

Italai reikalauja neatimti suvereninių teisių į kolonijas ir leisti naudotis elektros ene- gija Briga ir Tenda srityse.

—Dr. Wilkelm Marx, katali- kų vadas ir Vokietijos premje- ras 1923-24 ir 1926-28 metais, antradienį mirė Bonn mieste.

—Išvietintieji ir atbėgę žydai kainuos amerikiečiams 80 mili- jonų dolerių, pareiškė gen. Mc- Narney.

TUKSTANTIS PABALČIO MOTERŲ IŠVAŽIUOS DIRBTI ANGLIJON

Išvietintų stovyklų gyventojai apsidžiaugė žinia apie britų nutarimą kviešti užsieniečius

LONDONAS, Anglija — "Lon- don Times" liepos 24 d., laid- oje paskelbė pranešimą iš Her- fordo, Vokietijos, kad netoli- moje ateityje tam tikras skai- čius tremtinių iš Pabalčio kraštų bus pasamdytas dar- bams Anglijoje.

Dienraštis "Times" cituoja generolą E. D. Fanshawe, UN- RROS direktorių Britų Zonoje. Jisai pareiškė, kad bus samdo- mos tikrai moterys, ir kad pir- mas transportas bus išsiųstas į Angliją artimoj ateityje. Kvo- ta siekia 1,000. Tremtinės bus parinktos išimtinai iš išvietin- tų žmonių stovyklų Britų Zo- noje, kuriose gyvena lietuviai, latviai ir estai. Jos bus pri- skirtos darbams įvairiose An- glijos ligoninėse.

SUSITARĖ SU BRITŲ DAR- BO MINISTERIJA

Projektas yra rezultatas su- sitarimo tarp sąjungininkų Kontrolės Komisijos Vokieti- joje ir britų darbo ministeri- jos.

Patvarkymai yra štai kokie: moteris parinks darbams tam tikra britų komisija; jos turės išlaikyti medicalius "kvoti- mus"; jos bus vežamos į Ang- liją mažomis grupėmis, ne- daugiau kaip po 100 vienoj grupėj; darbo ministerijos lab- darybės skyrius prižiūrės, kad tremtinės būtų aprūpintos rū- bais ir kitomis reikmenomis.

PIRMIEJI IŠVAŽIUOS IS MERRBECKO

"Times" toliau sako, kad liepos 23-čią britų atstovai ap- lankė baltiečių stovyklą Merr- becke, prie Hanoverio, ir at- rado, kad tos stovyklos gyven- tojai atstovauja Baltijos kraš- tų inteligentijai.

Pirmosios tremtinės skiria- mos darbams Anglijoje bus paimtos iš tos stovyklos. Ten yra apie 3,000 latvių, 1,800 estų ir 700 lietuvių. Daugelis

pabėgo iš Pabalčio kraštų, kai tenai sugrįžo bolševikai. Merrbeckiečiai labai apsi- džiaugė išgirdę, kad britų vy- raiysybė yra nutarusi parū- pinti kai kuriems tremtiniam užsiėmimą.

Maskva verbus ko- munistus Pabaltyj

MASKVA, Rusija, rugp. 9 d. — "Pravda" paskelbė kom- partijos planus padidinti par- tijos galią ir narių skaičių Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Gudijoje, Ukrainoj ir Moldavi- joje.

Įžanginis sako, kad partijos pareigūnai turėtų įtraukti į partiją fabrikų prievaizdus, kolchozų pirmininkus ir vie- tos inteligentus.

Naujai susovietintose šaly- se pareigūnai privalo labai atidžiai patikrinti naujai pri- imamuosius, kad jie būtų išti- kimi komunizmui.

Benešas nori išsių- sti vengrus

PARYŽIUS, rugp. 9 d. — Benešas rengiasi prašyti pa- keisti Vengrijos sutarties teks- tą ta prasme, kad ji priimtų dar 200,000 nuo šimtmečių Čekoslovakijoje gyvenančių vengrų.

Čekoslovakijoje buvo apie 600,000 vengrų, bet dalis jų jau išsiųsta, o 100,000 pasi- keista su Vengrijoj gyvenan- čiais slovakais.

Vengrų valdžia sako, kad dabartiniu metu ji jokiu bū- du negali priimti dar 200,000 atbėgėlių.

—Himmleris rengėsi sterili- zuoti visus nelaisvėn patekusius kareivius.

—Raudonojo Kryžiaus orga- nizacijai rusai nori pavesti Jung- tinių Tautų kontrolei.

—Prokuroras Tom Clark as- meniškai vadovauja teisingumo departamento pareigūnams, ku- rie tyrinėja Garsson amunicio- jos bendroves.

—Britų kariuomenė perleido egiptiečiams Kairo tvirtovę, pa- imtą prieš 64 metus.

—Britai neleis komunistų grupei pagrobti Irano žibalo versmių, jie jau įspėjo Tehe- rano valdžią ir Maskvą.

—Statistikos Biuras paskel- bė, kad liepos mėnesį dirban- čių skaičius perėjo 60 mili- onų. Čia iškaitomo ir kariuome- nėje tarnaujantieji.

ANGLŲ ZONOS IŠVIETINTIEJI (DP) KVIEČIAMI Į ANGLIJĄ

Išvartieji lietuviai Vokietijoje šimtais mirė, dau- giausia žuvo nuo peršalimo, maisto stokos

("Naujienų" korespondento pranešimas iš Vokietijos)

Vakar Hamburgo radijas kreipėsi į Vokietijoje, anglų zo- noje, gyvenančius DP, kviesdamas registruotis išvažiavimui į Angliją. Pagal anksčiau nurodytus emigracijos į Angliją nuo- status, galimybių išvykti į Angliją turi visi DP, kurie Angli- joje turi giminių ar bent pažįstamų, sutinkančių oficialiai kreip- tis į bet kurios Anglijos vietos įstaigą giminių ar pažįstamų at- sikvietimo reikalui.

Prieš porą savaitių oficiali britų imigracijos įstaiga pada- rė pareiškimą, jog, nežiūrint aiškaus kvietimo atvykti į An- gliją, Vokietijoje DP iki šiol per mažai parodė šiam kvietimui dėmesio. Buvo žadama kvietimą emigruoti į Angliją dar kartą pakartoti per visas anglų karinės valdžios įstaigas ir netgi pa- siųsti į britų zoną atitinkamą delegaciją. Nėra abejonės, kad Hamburgo radijas yra šios akcijos pradžia. Pirmoje eilėje ši kartą britai kreipiasi į DP moteris, siūlydami joms darbo An- glijos ligoninėse. Hamburgo radijo pranešimas benamių sto- vyklose sutiktas su dideliu dėmesiu.

VOKIETIJOJ ZUVUSIŲ LIETUVIŲ SARAŠAS

Dviejų jugoslavų katalikų kunigų pastangomis Neumarkt (prie Nuernbergo) pereinamo- joje stovykloje buvo suregistruo- ti visi mirusieji pabėgėliai, ku- rių tarpe 24 lietuviai:

Motkienė Ona, Rutkučinskas Petras, Burba Juozas, Urban- čytė Dangerutė, Krivinskienė Teresė, Rimkus Matas, Kaspai- raitis Juras, Klimaitė Sofija, Danilavskis Osipus, Sutkaitis Juozas, Litovskienė Katrė, Glo- kaitienė Agota, Vilimavičius Stasys, Svydas Jonas, Navickie- nė Ursulė, Babinskaitė Irena, Žemaitytė Teofilė, Adomaitienė Marė, Mockus Leonas, Rutkau- skas Antanas, Bumgartas Jonas, Barila Jonas, Cesnavičius Justi- nas, Iluska Kazys.

Visi šie mirusieji palaidoti vietose kapinėse, pabėgėlių sky- riuje. Tikėtai Barila Jonas pa- laidotas miške, nes žuvo apgu- limo metu.

GERIAUSIAS ATSAKYMAS BIMBININKAMS

Ši pabėgėlių stovykla nebuvo didelė, tokių, kaip ji, nacių Vo- kietijoje buvo dešimtys, ir jos visos vienodai buvo "svetingos" į Vokietiją nuo bolševikų pa- bėgusiems "fašistiniams šunims ir nacių bendradarbiams".

Didžiausias procentas šių žmonių mirė nuo peršalimo ir plaučių uždegimo, spaudžiami prie katargos darbų, negaudami poilsio, šiltesnio drabužio ir sotesnio duonos kėsnių.

Kazin, ar nors vienas šių ne- laimingųjų, vilko nasruose iek- kojusių iki karo galui išsigel- bėjimo nuo naujų "įsivaduo- tųjų", galėjo tikėtis, jog ir po savo mirties jie bus koliojami, atliekami ir šmeižiami, kaip fašistai ir nacių bendrininkai, savo brolių, tik filmose daug- moje mačiusių Europos karo žiaurumų, dešimtis kartų ma- žiau palietusius kareivį fronte, negu civilį SS-manu terorizuo- jamoje, naiknamoje, koncen- tracijos ir darbo stovyklomis apraizgytoje, bombų griau- moje užfrontėje.

BIMBA NEUŽSIMENA APIE LIETUVIŲ TREMIMĄ

Bimba buvo Lietuvoje. Bim- ba matė šimtų tūkstančių su- saudytųjų kapus, su žeme su- naikintus kaimus.

Bimba nei žodžiu neužsime- na apie dabar vykdomus ma- sinius areštus ir išvežimus, o už vokiečių okupacijos metu at-

liktas masines žudynes Bimba kaltina "fašistams ir naciams pasidavusius" lietuvius, visiškai užmiršdamas, kad vokiečių okupacijos metu Lietuvoj lie- tuvis neturėjo teisės net kiau- lės paskersti...

Mirusiųjų varda gal pra- šnėks į sąžinę vieno kito bim- bininko, priversdami juos susi- mastyti.

GRAUDUS IS BELAISVĖS PALEISTŲ LENKŲ LIKIMAS

Per benamių stovyklas pa- vienui ir būreliais praeina el- getauja lenkai, buvusieji vo- kiečių kariuomenės pagalbiniai dalių kariai, dabar paleisti iš nelaisvės.

Daugumas iš jų kilę iš Auk- štosios Silezijos ar kitų iki 1939 m. Vokietijai priklausiu- sių sričių, kur jie, kaip Vokie- tijos piliečiai, buvo priversti paklusti mobilizacijos įstaty- mams, tačiau niekur nebuvo traktuojami, kaip vokiečiai.

Visi šitie vyrai vokiečių ka- didele, tokių, kaip ji, nacių Vo- kietijoje buvo dešimtys, ir jos visos vienodai buvo "svetingos" į Vokietiją nuo bolševikų pa- bėgusiems "fašistiniams šunims ir nacių bendradarbiams".

Didžiausias procentas šių žmonių mirė nuo peršalimo ir plaučių uždegimo, spaudžiami prie katargos darbų, negaudami poilsio, šiltesnio drabužio ir sotesnio duonos kėsnių.

Kazin, ar nors vienas šių ne- laimingųjų, vilko nasruose iek- kojusių iki karo galui išsigel- bėjimo nuo naujų "įsivaduo- tųjų", galėjo tikėtis, jog ir po savo mirties jie bus koliojami, atliekami ir šmeižiami, kaip fašistai ir nacių bendrininkai, savo brolių, tik filmose daug- moje mačiusių Europos karo žiaurumų, dešimtis kartų ma- žiau palietusius kareivį fronte, negu civilį SS-manu terorizuo- jamoje, naiknamoje, koncen- tracijos ir darbo stovyklomis apraizgytoje, bombų griau- moje užfrontėje.

BIMBA NEUŽSIMENA APIE LIETUVIŲ TREMIMĄ

Bimba buvo Lietuvoje. Bim- ba matė šimtų tūkstančių su- saudytųjų kapus, su žeme su- naikintus kaimus.

Bimba nei žodžiu neužsime- na apie dabar vykdomus ma- sinius areštus ir išvežimus, o už vokiečių okupacijos metu at-

Giedras, vėsus.
Saulė teka — 5:53; leidžiasi — 7:59.

KALBOS REIKLAIS

ATSAKYMAS VYTAUTUI GRIKIEČIUI

P-as Vytautas Grigietis, rašydamas apie Amerikos lietuvių kalbą, tarp kitko, sako: "Klausantis Amerikos lietuvių kalbos, gaunasi įspūdis ir neaiškumas kodėl Amerikos lietuviai kalba taip, kaip jie kalba, o nekalba teisingai lietuviškai".

Ta pačia prasme galima klausti jo: kodėl dabartinė Lietuvos karta kalba taip, kaip ji dabar kalba, o ne kitaip?

Kai po pirmojo pasaulinio karo Lietuva iškovojė savo nepriklausomybę, tai jūs dar būvot jaunuoliai. Susitvarkiusi savo ekonominius reikalus, Lietuva pradėjo steigti lietuviškas mokyklas, kurias jūs turėjote laimės lankyti. Sėdėdami mokyklos suoloose, jūs sėmėt mokslą iš lietuvių kalba parašytų vadovėlių. Išėję iš mokyklos, jūs nesutikot su svetimos kalbos keblumais. Jums visa kas buvo sava, lietuviška. Todėl jūs natūraliai augot su kalba, o kalba su jumis, ar ne?

Dabar atsakysiu, maždaug pasirėmęs faktais, p. Vytautui Grikičiui, kodėl amerikiečiai lietuviai kalba taip, kaip kalba. Pirmą pirmiausia turiau pabrėžti savaime aiškų faktą, kad lietuviai atvažiuo į Ameriką ne lietuvių grynų kalbos mokyti, o tam, kad galėtų pagerinti savo ekonominę gyvenimą. Tai nepaneigiamas faktas.

Kadangi sakyto straipsnio autorius pamini lietuvių atvykusius iš Lietuvos prieš 35-45 metus, tai ir pavartosime kaip pavyzdį tą laikotarpį.

Atvykęs Amerikon lietuvis gavo darbą dirbtuvėje. Padirbus jam kurį laiką, prieina prie jo "bosas" ir sako: "John, I want you to work overtime tonight". Bet kitų angliškų žodžių, kurių prasmę jau šiek tiek susivokė, jam dar pridėjo naują žodį — "overtime". Tačiau Jonas buvo patenkintas tuo žodžiu, nes jis jam reiškė daugiau uždarbio. Jam nerūpėjo kaip tą žodį išverst lietuviškai. Juk kai jis gyveno Lietuvoje ir ūkyje dirbo, tai ten jokio viršlaikio nebuvo, dirbo nuo ryto iki vakaro.

Išdirbęs keletą metų, Jonas jau susitapė ir pinigų. Na, ko gero, dar ir apsidėdė. Dabar jau jiems reikia susirasti kambariai bei "flatas". Eina ieškoti. Pamatė lange popierinę kortą su žodžiais "flat for rent", — užėjo. To namo savininkas vedžioja juos iš kambario į kambarį, aiškindamas jiems, kad čia "kitchen", čia "dining room", "front room", o čia "bedrooms". Parodo jis jiems ir "porciū", kur vasaros metu jie galės pasidėti ir tyru oru pakvėpuoti. Pagaliau jis jiems pasako, kiek jie turės mokėti "rent" už šią "flatą" mėnesiui.

Sugrįžę į savo kambarį, jie dabar tariasi apie rakandus ir baldus. Na, o kur gi jie eis jų

pirkti? Ogi į "furniture store". Iėję baldų krautuvėn, jie pastebėjo, kad tie baldai sugrupuoti ir kiekviena grupė pažymėta: "kitchen set", "dining room set", "bedroom set" ir t. t.

Po kelių dienų jau jie buvo susikraustę į savo "flat". Taip, į "flat", nes tie visi kambariai vadinami vienu žodžiu "flat".

Na, ar dabar jie įtempę savo protus laužys galvas, kaip visi šitie angliški žodžiai išverst lietuviškai? Ne, jiems tai nerūpėjo; jiems tik rūpėjo tuos atliekamų kambarius išnuomoti. Žinoma, jiems nebuvo čia keblumo, nes tais laikais lietuviai tūkstančiais atvažiuodavo į Ameriką ir, aišku, jie turėjo susirasti sau gyvenamas vietas.

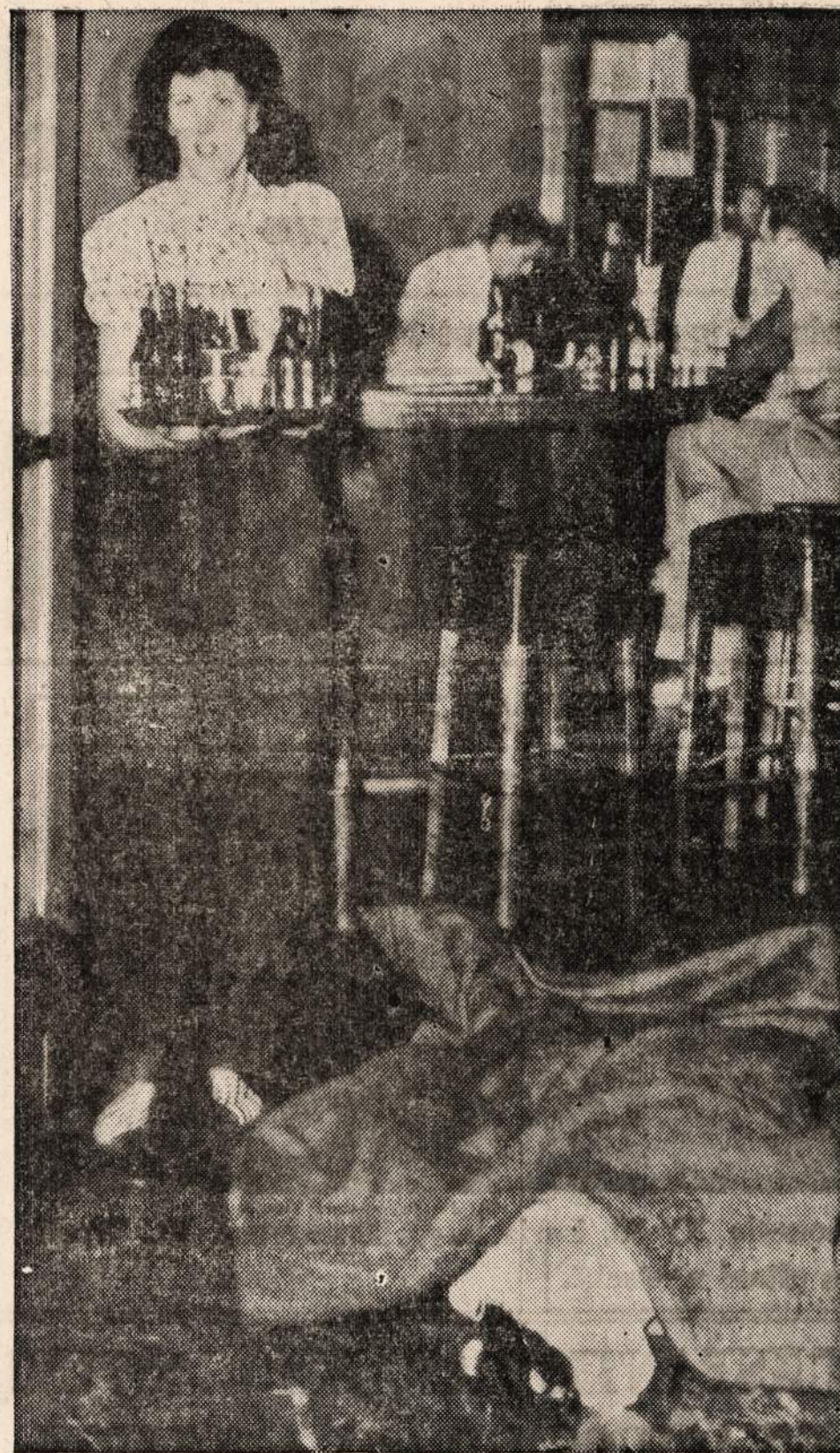
Pas juos apsisitojo keturi jauni vyrai. Du užėmė miegamąjį kambarį, kiti du — "front" ruošinį. Vienas jų buvo suvalkiotis, kitas žemaitis, trečias aukštaitis, o ketvirtas dūkšas. Iš karto jiems buvo keblumo viens kitą suprasti. Bet pagyvenę kurį laiką kartu, jie pastebėjo, kad suvalkiečio tarmė skamba geriau, negu jų, todėl jie pradėjo jį imituoti. O kiek laiko jau žemaitis taip stipriai nežemaitiavo, aukštaitis irgi "nusižemino", na, ir dūkšas nuo jų neatsiliko. Tačiau kai jiems reikėjo prausintis, tai čio prie "sinkos", valgyti į "kičinį" ir gulti į "bedroomius", nors retkarčiais ir į miegamuosius kambarius.

Jonienė gi darbo dabar jau buvo net per daug. Kiekvienas šitų vyrų turėjo skirtingą, individualinį visame kame skonių, ypačiai valgyj. Pavyzdžiui, eidami ryto metą į darbą jie pasako gaspadinę ką nupirkti ir pagaminti vakarienei. Vienas nori šolderio (shoulder), antras porciapo (pork chop), trečias dešros, o ketvirtas net steiko (steak). Gi Jonienė reikia tą visą į galvą įsidėti ir atminti. Be to, ji dar turėjo išvirti kavos ir nors retkarčiais sriubos.

Susėdus vyrams prie stalo Jonienėi, ji turėjo paduoti kiekvienam kas ką užsisakė. O po vakarienės kiek tą lėkščių (dišų), peilių, šakučių! Reikia visą tą suplauti. Skalbimo diena — reikia jų visų drapanas išskalbi.

Vieną vakarą parėjęs iš darbo Jonas pasisako savo žmonelei kad nuo rytojaus dienos jis pradės "piece work" — nuo štukų.

Kartą eidama į krautuvę Jonienė susitiko su kaiminka. Sustoję pasikalbėti apie kasdieninius dalykus. Gerasiais jos didžiausios, džiuginios, o blogais aimanavo. Nors čia ir Amerika, tačiau ne viskas jau taip eina, kaip sviestu paplauta. Besikalbant Jonienė pasako, kad jos vyras dirba nuo "pysų" ir kiek daugiau uždirba, negu nuo valandų. Jai neatėjo nė į mintį tą žodį

"Biznis kaip paprastai", nežinūrint to, kad vienas iš kostumerių guli nužudytas. Tai įvyko vienoje užėjoje Hollywood, Calif.

išverst lietuviškai. Jos galva pilna vyrų užsakymų, — bijo, kad ko nepamirštų, nes jai vėl reikėtų grįžti į krautuvę. O juk kaiminka pilnai supranta to žodžio prasmę.

Metams praėjus garnys aplanko jų namą, atnešdamas dar vieną "burdingierių", lyg kad jai būtų per mažą darbą!

Prie šitokių gyvenimo sąlygų jai nė į galvą neatėjo, kad kada nors, kada už 35 metų iš Lietuvos atvažiuoję "pasimokinę" vyruklai paklaus jos, ar ji Amerikoje išmoko grynai lietuviškai arba gerai angliškai kalbėti, kaip kad kuni-gas Lietuvoj kalbėdodamas klausinėja katekizmo!

Čia, gerbiamieji, nėra kokia fikcija, o tik grynai realybė.

Perdaug smulkmeniškai? Taip, nes žmogaus gyvenimas kaip tik ir susideda iš tų įvairių smulkmenų. Tik ištyręs žmogaus smulkmenišką gyvenimo sąlygas, gali jį pagermerkti ar išiecsinti.

Toliau skaitome p. Vytauto Grikičio straipsnyje šiuos žodžius: "Kada senas Amerikos lietuvis kalba 'angliškai', tai laukia, kada sulauž jo liežuvis ir pradės gabalais kristi iš burnos. Taip jam sunkus anglų kalbos akcentas ir sunku supildyti sakinius anglų kalboje".

Pirmiausia reikia pastebėti, kad tai labai grubus išsireiškimas, skaudinantis Amerikos lietuvių. Kad lietuviams yra sunku bei keblu angliškai kalbėti taip, kaip čia gimusiųjų ir augusiųjų kalba, tai teisybė. Tačiau ne vieni lietuviai tą keblumą turi, o ir kiti ateiviai. Kam čia tik ant vieno lietuvių užsiipulti?

Ar gerb. autorius, nežino, kad žmogaus burnoje yra tam atitinkami suformuluoti tarmės organai? Pas mažą kūdikį tie organai yra lankstūs, kuomet paaugęs jau tampa, subrendęs. Pavyzdžiui, vaikai, kurie buvo tėvų atvežti dar maži, išmoko taip gerai angliškai kalbėti, kaip ir čia gimę. Bet suaugusiems, kurie atvyko į šią šalį 20 metų ar daugiau turėdami, iš tikrųjų yra labai sunku kalbėti be akcento. Jeigu žydas kalba angliškai, jo akcentas žydiškas; jeigu italas, — jo labai stiprus itališkas, jeigu vokiečiai, jo akcentas vokiškas. Amerika yra kupina įvairių įvairiausių akcentų ir niekas į tai dėmesio nekreipia.

Tai kam čia išskirti tik vienus lietuvių? "NAUJENOS" — jūsų geriausias draugas — užsirašykite jas.

Jau būtų daug logiškiau kaltinti lietuvių, kodėl jie atvažiuo Amerikon neišsisklaidę po amerikiečių gyvenimas kolonijas, vietoj spiestis, it bitę į avilį, į lietuvių kolonijas. Tokių atsitikimų beabėjonės, lietuviai kalbėtų geriau angliškai.

Jaunuoliai, kurie atvyko Amerikon tik pastaraisiais metais, rašydami apie kalbos reikalus, kažkodėl vartoja labai aukštą toną. Prisidengę aiškimo žodžių skraiste, jie kimba į atskirus asmenis ir į visus Amerikos lietuvių. Užuoat aiškine tuos be prasmės žodžius, jie žėidžia mus. Na, o mes tai turime priimti jų žėidimą ir ty-lėti.

Ne, tylėti negalima, nes mes turime "smertelų griekų" ant savęs neužsisitraukime ir jokių "atlaidų" nepagėidaujame. Nuo pat pirmų dienų atvykimo į šią laisvą šalį mes progreso kelią pasirinkome ir juo pusėtinai toli nužėigėme.

Tik paimekime į rankas Amerikos lietuvių bendrą paveikslą, ir kas mums į akis kris? Kultūriški rateliai, šalpos draugijos, chorai; įvairūs biznatai, taip būniai, didžiausi lietuvių laikraščiai; profesionalai, nejudinamo turto savininkai; pasišventimas Lietuvo laisvei kaip po pirmojo pasaulinio karo, taip ir po šito; susirinkimai, aukos, aukos, penkinės, šimtinės!... Žodžiai keitės, tobulėjo ir ateityje tobulės, bėt lietuviškumas bei lietuviškė nesikeitė ir nesikeis mūsų širdyse!

— J. Naujalis.

Petras Kazanauskas Naujas Direktorius

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago, 2202 West Cermak Road, rugpjūčio 9 dieną, išrinko Petrą Kazanauską direktorium. Petras Kazanauskas yra šiuos neseniai mirusio Ben. J. Kazanauskos, kuris buvo organizatorius ir sekretorius Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago. Reiskia, šiuos dabar seks tėvo pėdomis.

Linkime jaunam direktoriui Petrui Kazanauskui taip sėkmingai ir laimingai dirbti, kaip ir jo tėvas darbavosi.

— A. Z.

STUDENTŲ KVARTETAS KONCERTUOJA STOVYKLOSE

Bolševikų okupacijos metu Kaune susikūręs Studentų Kvartetą šiuo metu pradėjo plataus masto gastrolines keliones po įvairias vakarinėse Vokietijos zonose lietuvių kolonijas, rengdamas koncertus lietuviams, amerikiečiams, prancūzams ir anglams kariams ir vokiečių visuomenei. Kvartetui vadovauja jo organizatorius ir vadovas nuo pirmųjų kvarteto dienų Liūdas Jarosekas, akompanuoja žymus lietuvis pianistas Aleksas Mrozinskis, kvartete dainuoja Vytautas Žmuidzinas, Liūdas Jeročėkas, Vytautas Dargis ir Aleksandras Paulionis. Paskiausiu laiku programos pavairinimui su kvartetu koncertuoja šokėja Liucija Grigaliūnaitė, viena iš nedaugelio Lietuvoje išraiškos šokio reprezentančių.

Kvartetui charakteringas taip vadinamas lengvosios muzikos žanras. Dainų improvizacija originali, skoninga ir patraukli. Kvartetą gerai susidainavę ir turtingas repertuaru. Jo repertuaro pagrindą sudaro populiarios dainelės, tarp kurių viena — kita angliška ir prancūziška. Kiekvienam koncerte kelios populiarios mūsų liaudies dainos yra nesiskiriama programos dalis. Lietuvių liaudies dainos kvartetui taip pat nuskamba savotiškai originaliai, dargi su tam tikru egzotiškumu, tačiau tiek lietuviams, tiek svečiams išlikdamos lietuviškos ir išlaikydamos lietuvišką koloritą. Pianistas A. Mrozinskis, papildydamas koncertų programą, skambinamais kūrniais prisiderina prie kvarteto, L. Grigaliūnaitė išpildo kelis šokius taip pat artimos nuotaikos visai kvartetui ir koncerto programai, ir dėl to Studentų Kvartetą koncertai visuomet įelektrizuoja publikos nuotaikas, priversdami publiką laukti ir tikėtis pasikeliančios uždangos ir koncertui pasibaigus.

Bolševikų okupacijos metu Studentų Kvartetą davė visą eilę koncertų per radiją, tuo pačiu išpopuliarėdamas visame krašte. Vokiečių okupacijos metu kvartetą gyveno juodas dienas, tuo labiau, jog visi jo nariai yra studentai, dar jauni vyrai, tinką kariuomenei ir tuo pačiu netinką viešumai. Nuo antrosios bolševikų okupacijos kvartetą gelbėjosi, pabėgimu į Vokietiją. Iš syk visa ketveriukė su šeimomis susitelkė Vienoje, tikėdamasi gauti darbo tarp vokiečių menininkų, tačiau greit įsitikino, jog vienas kitas koncertas kur nors fabrike lietuviams darbininkams, tai viskas. Iš Vienos kvartetą persikėlė į Drezdeną, jo žmonės vertėsi įvairiais darbais, stengiamiesi iki Vokietijos kapituliacijos išsaugoti brangią repertuarinę mendią. Šiurpūs Drezde-

no bombadavimas užklupo nelauktai, kaip ir dešimtis tūkstančių lietuvių. Per bombų sprogimus, forforą ir degančias gatves jie šiaip taip išspruko iš sunaikinto miesto, betgi Drezdene palikdami ugniai visa iki tol rūpestingai saugotą kvarteto turtą, tarp kurio repertuarinę mendią iš apie 100 dainų.

Po kapituliacijos kvartetą susirinko Wuerzburgę, kur pradžioje prisiglaudė prie Wuerzburgo lietuvių meno ansamblio "Sietynas", gerokai padirbėjo, susidarė naują repertuarą ir dabar savarankiškai lanko lietuvių stovyklas. Iki šiol visose trijose zonose kvartetą davė jau apie 60 koncertų, iš jų daug koncertų okupacinių armijų kariams ir vokiečiams. Jų koncertų kvartetui labai palankios recenzijos tilpo eilėje vokiečių ir prancūzų laikraščių. Kvartetą gavęs dešimtis pagyrimų lapų iš amerikiečių, anglų ir prancūzų, kurių ypač pastarieji pagyrimų ir rekomendacijų raštuose juos lygina su geriausiais Paryžiaus mažosios scenos menininkais, o apie jų dainų rašo, kaip apie "dangiską skambėjimą", kurį girdėti yra malonumas. Kvarteto koncertai amerikiečiams kariams visuomet salėje išsukdavo entuziastingas publikos ovacijas, priverčiančias daugelį dainų kartoti po kelis kartus.

Frankfurt a/M.

1946.6.19.

— J. Ked.

Radio Budriko Radio Programa

Juozo Budriko leidžiama radijo programa bus girdima sekmdienio vakarą, rugpjūčio 11 d. kaip 9:30 val. per didžiąją WCFL-1000-k. stotį. Kaip ir visuomet, programoj dalyvauja geri dainininkai ir didžiulė Budriko radio orkestra. Bus gražių liaudies dainelių ir smagios muzikos.

Kas ketvirtadienio vakarą, kaip 7 val., girdisi kita programa iš Cicero stoties WHFC-1450-k. Čia girdima vėliausios žinios, pranešimai ir smagi muzikalė programa. Leidėjai šių programų, Juozo Budriko gerų Rakandų, Auksinių Dainų ir Muzikos Krautuvė, adresu 3241 S. Halsted St., kviečia visus pasiklausti.

— Pranešėjas.

MŪSŲ "NAUJENOS", tai MŪSŲ GYVENIMO VEIDRODIS

MASTER WINDOW SHADE CO.

S. J. VONDRAK Tel. LAfayette 4560
Langau: Uždangalus padarom ant užsakymo—Firankom Lazdas—Mes numeruojame ir užkabiname Tavernoms, Namams ir Mokykloms.
VENETIAN BLINDS CASH AND CARRY
1803 WEST 4TH STREET (ARTI WOOD STREET)
Nuo 9 ryto iki 5:30 kasdien Ktv. iki 9 vak. Seštadienį iki pietų.
Jau 22 metai kaip tarnaujame šioj apylinkėj.

TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS DIVIDENDUS

Trys lietuvių gentkartės pasiklauskite savo uždirbtus dolerius MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. Ši bendrovė per 41 metus savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį su gerais dividendais.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager
2202 W. Cermak Road Tel. CANAL 8887-8999
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
Kiekvieno taupytojo taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance kompaniją.
Office hours: Daily 9 A. M.—5 P. M.; Thursdays 9A. M.—7 P. M.
Wednesdays 9 A. M.—12 Noon.

ATIDA Taisome Refrigeratorius

SKALBIAMAS MASINAS IR
DULKIŲ VALYTVUVUS—
Visokios išdirbystės
Didelis ir Mažas

Darbas Garantuotas

SCIENTIFIC REFRIGERATION

5306 S. Ashland av.

Telefonuokit GROVEHILL 7570
GROVEHILL 1983—TRIANGLE 0073

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užleido-
mis ir Hollywoodo šviesomis. DARBAS
garantuotas.
414 W. 63rd ST.
TEL. ENG 5883-40

EXTRA! EXTRA!
Permainytas vardas ir
adresas.
MONARCH
LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 3529 S. HALSTED ST.
Kanter Phone YARDS 6054

JAMES TAVERN

Degtinė, Vynas, Alus ir malonus
patarnavimas dėl visų.
JAMES JANULEVICIUS, Sav.
3107½ S. Halsted St.
Tel. CALumet 2476

Walk Straight Inn

Degtinė, vynas, alus, už-
kandžiai ir visados malonus
patarnavimas našliukės už-
eigoje.

SAVININKĖ

Mrs. Stella Palaskis
4244 SOUTH ASHLAND AVE.
Tel. Yards 3647

Westwood Liquors

Didelis pasirinkimas degtinės, vy-
no ir alaus. Dėl trukumo alaus
kviečiame kostumerius atsilau-
kyti dienos laiku, vakarais alaus
retkarčiais buna trukumas.

AL. SIMKUNAS, Sav.

2441 W. 69th St.
Tel. PROSPECT 5951

4a Karat Dainuodiniai ŽIEDAI
vertės \$150.00 už \$75.00

4a Karat Dainuodiniai ŽIEDAI
už \$140.00

RANKINIAI LAIKRODŽIAI
Vertės \$18.00 už \$7.95

Chicagietis Lighted, už 95c

ir MUKŠČIŲ

DELE RAKANDŲ, RADIO IR
JEWELRY KRAUTUVĖ
JOS. F. BUDRIK
— INC. —

3241 So. Halsted St.
Chicago 8, Ill.
Tel. CALUMET 7237-4591

BUDRIKO RADIO VALANDOS
W H F C 4240 K. Ketverge
7 valanda vakaro
W C F L 1000 K. Nedėlio
9:30 val vakaro

"NAUJENAS" SKAITO VISU
SROVĮ ŽMONES. DARBININKAI, BIZNININKAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbasi gijimui. Taipgi vartojamas dėl eozema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, sušikkit Money Orderl arba nuvykit į
BOROCYL CO. 1200 N. ASHLAND AVENUE
CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.

WEDDINGS **LeNorman** PORTRAITS
STUDIO
DISTINCTIVE, PERSONALIZED
BRIDAL PORTRAITS
CHILDREN'S PHOTOGRAPHS A SPECIALTY!
Make Your Appointment Now!
REPublic 6740 4924 S. Ashland Ave.

PASTABOS

Rašo P. KRUCAS

Sovietų Sąjungoje ketvirtoji "piatiletka" neseniai tapo pavirtinta Aukščiausios tarybos. Ta proga rusų socialdemokratų organe "Socialističeskij Vestnik" žymus rašytojas S. Švare smulkmeniškai analizuoja visas tris jau įvykusias "piatiletkas". Jeigu ir ketvirtasis penkmečio planas vystysis taip "sparčiai" kaip pereinieji trys planai, tai, kaip švare nurodo, 1950 metais visoj Sovietų Sąjungoj bus mažiau pagaminta cukraus, negu caro valdomoj Rusijos imperijoje 1913 metais.

Autorius paduoda sekančią gyvulininkystės lentelę:

Ark- liū	Ragu- čių (Milijonai štukų)	Avių ir ožkų liū	Kiaulių liū
1929 m.	34,6	67,1	147,0
1938 m.	17,5	63,2	102,5
1945 m.	10,5	47,0	69,4

Nors čionai paduodam labai trumpai stališkos "piatilet-
kų" vystymosi, tačiau skaitli-
nės aiškiai parodo, kad į pa-
baigą karo ypač arklių skai-
čius nupuolė beveik iki 10 mi-
lionų. Dėl to ir žemdirbiš-
turi smukti, nes Rusija nėra
aukštai išvystyta techniko-
j. Šituo reikalu ir stališkos
"saulės" diktatūra niekuo ne-
pagelbės.

"Laisvė" š. m., birželio 21
d., štai ką praneša:

"Sovietai kviečia namo
pabėgėlius, net ex-caristus.
Maskva, — Sovietų Aukš-
čiausios Tarybos prezidium-
mas pakvietė buvusius caris-
tus ir kitus rusus pabėgėlius
grįžti iš užsienių ir pasiūlė
jiems sovietinę pilietybę.
Vien Paryžiuje gyvena tūk-
stančiai tokių rusų, pabėgu-
sių po bolševikinės revoliu-
cijos. Dar nemažai jų esą
Bulgarijoje ir Jugoslavijoje."

Labai galimas daiktas, kad
Sovietų Sąjungos valdovai —
diktatoriai atkreipė savo ma-
loningas akis į buvusius caris-
tus — pabėgėlius. Supranta-
ma, kad kai kurie savo asme-
niškos naudos sumetimais,
pradės kelti stališkos "komu-
nizmo" mandrybes į padan-
ges. Bet socialdemokratams,
socialrevoliucionieriams ir
šiaip padoriems žmonėms, ku-
rie nepadarę "išpažinties"
Stalino žvalgybai, tokiems su-
grįžimas į Rusiją tereikš su-
naikinimą.

"Socialističeskij Vestnik"
pereinū metų lapkričio mėnesį
štai ką praneša:

"Iš Paryžiaus mums rašo,
kad ten gauta žinia apie

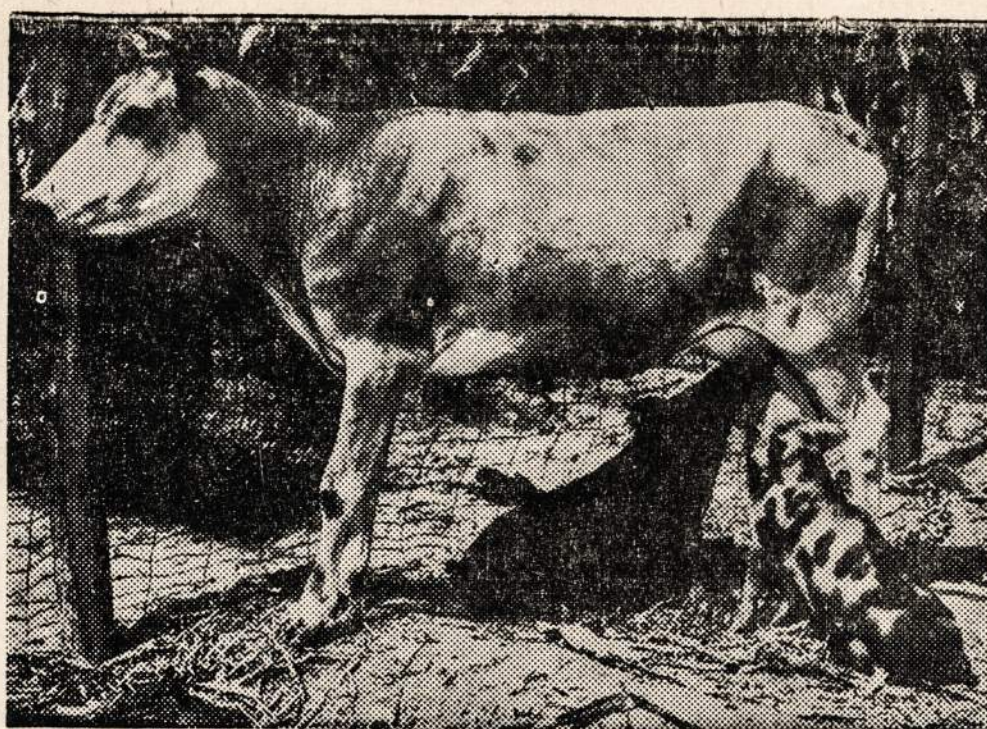
teismą Petro Dmitrijevičiaus
Dolgorukovo, buvusio drau-
go pirmininko pirmosios
Valstybės Dumos. Areštuot-
tas pirmomis dienomis po
Raudonosios Armijos įžengi-
mo į Pragę. Dolgorukovas
buvo išvežtas į Rusiją ir
perduotas revoliuciniam tri-
bunolui. Teismas įvyko Lvo-
ve ir nutiesė Dolgorukovą
10 metų koncentracijos sto-
vyklon. Dolgorukovas gimė
1866 m."

Matote kokiais šlykščiais
darbais pasižymi Stalino žval-
gyba. Areštavo 80 metų sene-
lį, kuris savo jaunose dienose
kovojo su caro valdžia. Jisai
buvo išrinktas į pirmąją Rusi-
jos Dumą, kurią caro valdžia
išvaikė. Dolgorukovas gyveno
Čekoslovakijoje kaip tremti-
nis, ir tapo areštuotas ir nu-
teistas 10 metų kalėjimo vien
už tai, kad nuo seniai prieš-
nasi bolševizmo evangelijai.

Toliau laikrastyje rašoma,
kad Čekoslovakijoje eina ma-
siniai areštai. Ypač aštriai at-
sinešama į tuos, kurie turėjo
kokius nors ryšius su demo-
kratinėmis arba socialistinė-
mis grupėmis. Vien Bratisla-
voje stališkosio opričnikai pas-
lymėjo laukinių elgesiu ir plė-
šimais. Išpriešino virš 9
tūkstančių moterų. Suareš-
tuoti šie socialrevoliucionie-
riai, buvę steigiamojo seimo
nariai: Brušvit, Klimuškin,
Nikolajev, Nesterov, istorikas
ir bibliografas S. P. Postnikov,
Savickij, Chaidze, Bulgakov
(buvęs sekretorius L. N. Tol-
stojaus), Basnecov, Rabalskov,
Ščerbačevus, generolas Šilin-
gas, generolas Dolgopetrovas
ir generolas Vaicekovskij (ku-
ris 1919 metais priėmė čekijos
pilietybę ir vienu laiku buvo
užėmęs aukštą vietą čekijos
armijoje.)

Čekoslovakijoje areštuota ne-
mažiau 75% senos rusų emi-
gracijos. "Valstiečių Rusijos"
organizacijos narys S. S. Mas-
lov dingęs be žinios. Jisai sė-
dėjo vokiečių kalėjime 8 mė-
nesius. Suimti Antinov, Seda-
kov ir rusų literatūros istori-
kas A. L. Bem, kuris dirbo
Mokslų Akademijos bibliote-
koje Petrograde ir prieš 20
metų bendradarbiavo leidinyje
"Valstiečių Rusija".

Vinogradov nutiestas 10
metų koncentracijos stovykloje.
Areštuoti ukrainiečiai — social-
revoliucionieriai Stanislavskis,
profesorius Zamčenko, Skid-
dan, socialdemokratas Sadovs-
kij, demokratas profesorius

Farmerio Ernest Long (Shelby, Tenn.) parsiukai,
kurie surado naują maisto šaltinį.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS

leškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsi-
liepti: CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA,
41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

ALKIMOWICZ—Jurevičiūtė, Mi-
chalina, gyv. Čikagoje
ANDRIJUNIENE, Julė ir Andri-
junaitė, Bronė, kil. iš Jonišio val.,
Šiaulių aps.
ANDRIONAS, Ann.
ARMANAVICIUS, Antanas
AUGUSTINAS, Povilas
BAGDONAVICIENE—Biliotaitė
Elzbieta, turi farmą Pensylvanijoje
BAGDONAVICIUTIS ar Bagdo-
naitis, Marija, Onutė ir Magdalena,

Maks, Slavinskij, prof. Dobri-
lovinas, Kumanin, istorikas Og-
lobinas, Vasilenko ir Virovij.
Socialrev. Životko ir jo žmona
išsoko per langą ir užsimušė,
kada pamatė NKVD agentus
ateinant juos areštuoti. Prof.
Antonovič mirė nuo kankini-
mo.

Iš Pragos pabėgo Zenon
Nardamov, buvęs atstovas 4-
tosios Valstybės Dumos, kazo-
kas — kadetas Ulanov, kalmi-
kas socialrev. ir Steigiamojo
Seimo narys Krivošenin ir
daugelis kitų. Iš Pragos taip-
gi išvežta į Maskvą užrubežio
rusų istoriški achiyai, viso 18
vagonų.

Tai ve kokią "laisvę" duo-
da žmonėms Kremliaus "cie-
sorius".

"Laisvė" š. m., liepos 3 sa-
vo "susipratusių skaityto-
jams" praneša kaip aukštai
yra gerbiamos ir puikiai už-
laikomos nešios moterys oku-
puotoj Lietuvoj. Ve kas ra-
šoma:

"Nėščiai moteriškai su-
teikiamos 35 dienos atosto-
gos prieš ir 42 dienų po gim-
dymo. Nenormalaus gimdy-
mo ir dvynų gimdymo atve-
ju tos atostogos pratęsimos
dar dviem savaitėmis. Nėš-
čia moteris po keturių nėš-
tumo mėnesių neskiriam
viršnorminiams darbams, o
žindyvė per visą žindymo
laiką — nakties darbams.
Kiekvienai nėščiai moteri-
kei, pradedant nuo šeštojo
nėštumo mėnesio, ir žindy-
vei, per keturis žindymo
mėnesius išduodama mies-
tuose papildomai maisto:
sviesto, cukraus, pieno ir kt."
Išivaizduokite, baisiai "geri"

tie Lietuvos stališkos komu-
nistėliai, kad nėščiai moteri-
kei suteikia virš mėnesį laiko
atostogų prieš gimdymą! O po
keturių nėštumo mėnesių per
prievarat neverčia viršlaikį
dirbti! Tai jau, tur būt, ir dan-
gij nėščiai moteriškai negali
būti geriau! Bolševikiškam ro-
joj žindytės moters net nėra
verčiamos naktimis dirbti fab-
rikuose! Tik pagalvokite, ko-
kia tai malonė! Ir dar primeta
pieno ir net cukraus duoda
arbatai pasaldyti. Tai jau tik-
rai negirdėtos malonės. Išgi-
rusios apie tai, kad nėščios
moters pas bolševikus gali
gauti tokią negirdėtą gerybę
kaip pieną ir kad jų ten ne-
verčia naktimis dirbti Ameri-
kos moters, tur būt, pavydo
nesuvaldys...
Mat, ką reiškia tikras "ko-
munizmas"...

Is Daubiškių k., Viešnių val.
KURBIS—Jurevičiūtė, Mary, gy-
veno Binghamton, N. Y.
KYBARTIENE—Špaukaitė, Ele-
na, gyv. New Yorke
LEBECKIS, Antanas, sūnus An-
tano, iš Rygos
LIBER (?) Kazlauskaitė, sesuo
Kosto, gyv. Čikagoje
MALINOWSKY, Teklė, jos duk-
ta Bronislava ir sūnus Stanislovas Ma-
linowsky
MARTINAITIS, Augustas, Ignas
ir Karolis, sūnus Dominiko, gyv.
Pensylvanijos valst.
MATUSEVICIENE, Veronika, gy-
veno Hartford Ave., New Britain,
Conn.
MAZEIKA, Jacob, sūnus Motie-
jaus, gyv. Californijoje ir Mažeika,
Jacob, sūnus Jurgio. Abu kilę iš
Biržų
MIKŠYS, Juozas, kilęs iš Vabal-
ninko val., Biržų aps., gyv. New
Yorke ar Newark, turi restoraną
MILASEVICIUS, Albinas ir Mila-
sevičiūtė, Irena, kurios išteklėjus
pavardė nežinoma, kilę iš Varnių,
Telšių aps.
MISIUNAS, Justinas, jo žmona ir
sūnus Evaratas, kuris mokėsi muzi-
kos, gyv. Čikagoje
MIZIENKIENE, Marijona
MOCKUS, Antanas, sūnus Juozo,
kilęs iš Naumiesčio val., Tauragės
aps.
MOSCICKI (anksčiau Jalynski)
Liegmann, Marija, gyv. Maspeth,
L. I.
NAVICKIS, Jonas, kilęs iš Ak-
menės val., Mažeikių aps.
NORVAISIENE—Levickaitė, Sofija,
kilusi iš Pabalių, Šiaulių aps. ir jos
vaikai
ALEKSANDRA ir Edvardas Nor-
vaish, gyv. Baltimore
NOWODORSKI, Josephine, gyv.
Waterbury, Conn.
PABALYTE, Veronika, kil. iš Va-
dokių val., Panevėžio aps.
PARULIENE, Ona, gyv. Worces-
ter, Mass.
PETKUS—Milašaitė, Ona, duk-
ta Jono, kilusi iš Šiaulių aps.
PETRAUSKAITIS, Doma, ište-
klusios pavardė nežinoma, kilusi iš
Ziežmarių, gyv. Boston, Mass.
PETRAUSKAS, Jurgis, kilęs iš
Ylakių val., Mažeikių aps.
PILKAUSKAITIS, Marcelė, kilusi
iš Surdegio val., Panevėžio aps., iš-
tekėjusi Lietuvoje už amerikiečio
ir išvykusi į JAV
PLIKAITIS, Petras
POCIENE, Anelė, kilusi iš Tenė-
nų, gyv. Čikagoje
PRANSKEVICIUS, Antanas, Bro-
nijos ir Konstantinas ir Pranskevi-
čiūtė, Marijona
PUPŠYTE, Petronėlė, duk-
ta Juo-
zo, kil. iš Vėžvėžnių, Kretingos ap.
REMEIKIS, Louise, gyv. Kenos-
sha
RIMELIS, Edvardas, iš Obelių,
Rokiškio aps.
RUBAS, Elizabeth, Eulalija ir
Harold, gyv. Čikagoje
RUDAITIS, Vincas, brolis Zigm-
mo, gyv. Halsted St.
RUMBUTIS, Kazimieras ir Da-
nielius, Rumbutienė, Kazimiera, ir
Rumbutytė, Ieva
RUPKUS, Edvardas, gyv. Čikago-
je ir Rupkus, Karolis, gyv. New
Yorke
SABALIAUSKAS, Antanas ir Sa-
baliauskas, Juozas, broliai Jokūbo,
kilę iš Tytuvėnų val., Raseinių aps.

SENKUS, Andrius, Jonas ir Mo-
tiejus, broliai Simano, kilę ar tu-
rėję giminių Padovinio val., Kal-
varijos aps., gyv. Cleveland, Ohio
SIKORSKIS, Juozas, kilęs iš Kal-
varijos val., Mariampolės aps.
SLENIS—Petrutytė, žmona Petro,
sesuo Elenos
SMALENSKAS, Juozas, g. Wor-
cester, Mass.
STANAITIS, Juozas ir Stanaitis,
Kostas
STANKIENE—Žiuraitytė, Monika
STANKUS, Peter
STEIN, Friedrich ir jo žmona An-
na Saknus ar Butzkies, ar jų vai-
kai, gyv. St. Louis
SYRTOWT, Bronė
ŠARKAITIS, Ona ir Marijona,
kilusios iš Deltuvos val., Ukmer-
gės aps., gyv. New Yorke
SEPTYS, Pranas, iš Ukmergės
ŠEŠTOKAS, Jonas ir Šeštokas,
Juozas, broliai Alfonso, kilę iš Bar-
tininkų val., Vilkaviškio aps.
SPOKAS—Ezerskaitė, Ona, gyve-
no Philadelphia, vėliau išteklė-
ja antra kartą ir išsikėlė kitur.
TKACHEFF, Veronika, gyv. Wa-
terbury, Conn.
TUINYLIENE—Raciūtė, Barbora
TULLY—Jaruševičiūtė, Julia, gyv.
Sacramento, Los Angeles
ULEVICIENE—Demkutė, Domice-
lė, išteklėjusi už Ukrainiečio, ir jos
sūnus Vytautas
ULEVICIUS, gyv. Philadelphia-
je, Clementine St.
URBONAITIS, Ona, kilusi iš Kur-
šėnų m., Šiaulių aps.
USCLIENE—Paulauskaitė, Teresė
ir Uscilienė—Paulauskaitė, Marcelė,
gyv. Čikagoje
VADEISA, Petras, kil. iš Salako
val., arasų aps.
VAICECHASKAS (Wojski) Zig-
mantas, gyv. Richmond, Ill., ir Vai-
cechaskas, Antanas
VAITKEKUNAS, Simonas, gyv.
Čikagoje
VALENTUKEVICIUS, Motiejus,
kil. iš Marcinkonių val., Gardino a.,
kepyklos savininkas
VALICKAS, Karolis ir Valickas,
Kazimieras, kilę iš Vadokių val.,
Panevėžio aps.
VEGIENE, Emilija, gyv. Čikagoje
VENCLOVAS, iš Darbėnų, Kre-
tingos aps.
VIRBICKIENE, Rudaitytė, Mar-
celė, sesuo Zigm-
mo
VISINSKIENE—Spirauskaitė, Ma-
rijona
WOJCIECHOWSKA—Czerniawska,
Anna, kilusi iš Prienu, Mariampo-
lės aps., ir jos vaikai
ZAVECKAS, Antanas
ZDANAITIS, Jonas, sūnus Juo-
zo, kil. iš Bartininkų val., Vilkaviš-
kio aps., gyv. Elizabeth
ZEMAITIS, Antanas, giminais
ar pažįstamas Sprainaičiams
ŽERUOLIS, Jonas, turi saliuoną
Čikagoje
ŽIURAITYTE, Anelė

Antanas ir Agnes Bartkai Vaziuoja į Arizonos Valstiją

MARQUETTE PARK. — Se-
ni chigiečiai, pp. Antanas ir
Agnes Bartkai, 7011 S. Oakley
ave., Chicagos Lietuvių Drau-
gijos nariai ir Naujienų skaity-
tojai, rengiasi aplieisti Chigagą
apie rugpiučio 25 dieną ir va-
žiuoti į Arizonos valstiją pa-
gyventi metus ar daugiau svei-
katos atžvilgiu. Mrs. A. Bart-
kienė nesijaučia gerai. Mano
apsigyventi pietinėje Arizonos
valstijos dalyje.

— Senas Petras.

ZELVIS & SON GENERAL BUILDING CONTRACTORS

Statom naujus namus ir taisom
senus. Štorm frontus, mūrų, ce-
mento ir karpinio darbus.
Taisom stogus ir apkalam sai-
(Saugite vakarais į namus)
dingais. Apkainuojam ugnies
nuostolius. Darbas garantuotas.
5744 So. Union Ave.
Ofiso Tel. ENGLEWOOD 0036
NORMAL 0060

WEISS APPLIANCES

Ekspertai Technikai Taiso Visokius Radios ir Skalbiasmas Mašinas

Mes parduodame ir pataisome
vacuum cleaners, prosus, toasters
ir visokius elektrinius daiktus.

Mes turime tubes ir batteries
visokios rūšies mažiems daik-
tams, flashlights (lemputėms) ir
girdėjimo prietaisams.

Atėikite ir pamatykite mus dėl
kitų elektrinių įrengimų.
Mes turime didelį pasirinkimą
midget radios, kuriuos dabar ga-
lima gauti.

Lietuvių Krautuvė

3934 S. California Av.
Phone YARDS 8666

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU

A P I E J Ū S Ų INSULIACIJOS
PROBLEMAS.—DABAR Y R A
LAIKAS ĮRENGTI SAVO
NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją
pilno pasirinkimo A-1 rūšies sta-
ko lentų ir namams materialų.
LIETUVIAI SALESMENAI

CARR MOODY
LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS,
Manager.
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272

SOPHIE BARCUS

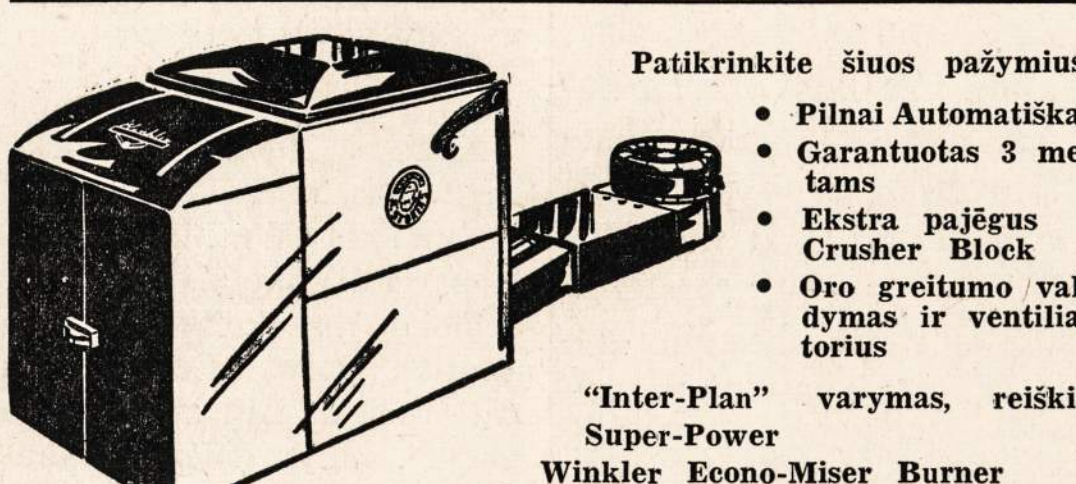
RYTINĖ RADIO VALANDA

—IS STOTIES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirsite vėliausias žinias
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

Garsinkitės "N-nose"

WINKLER STOKERS

VIENOS SEIMOS NAMAMS, DVIEMIS FLATAMS, DIDELEMS
REZIDENCIJOMS IR KOMERCINIAMS TROBESIAMS
SPECIALES VASARAI KAINOS, JEI PIRKSITE DABAR!
36 MĖNESIAI IŠMOKĖJIMUI — Pirmas įmokėjimas SPALIO 1 d.

Patikrinkite šiuos pažymius:
• Pilnai Automatiškas
• Garantuotas 3 me-
tams
• Ekstra pajėgus
Crusher Block
• Oro greitumo val-
dymas ir ventilia-
torius
"Inter-Plan" varymas, reiškia
Super-Power
Winkler Econo-Miser Burner
Sudegina pigesnis anglis ir mažiau
IDEDAMAS DIRBTUVĖJ IŠMOKINTŲ EKSPERTŲ

Atdara sekmadieniais nuo 8:30 ryto iki 12 diena.
ARCHER STOKER SALES CO.
4101 Archer Avenue Lafayette 3138

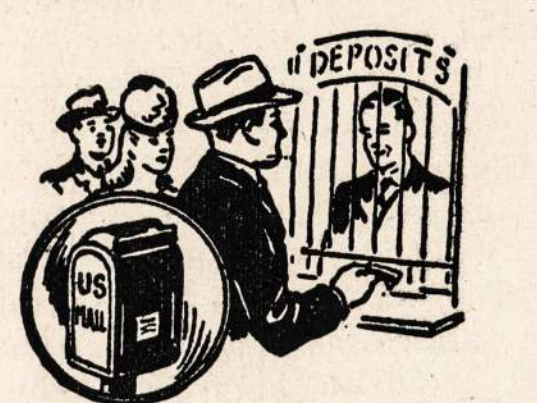
NELAUKITE— RYTOJ GALI BUTI PERVELU!

Je! norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar
šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis pa-
pūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimė išituks, netu-
rėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1548-54
Telefonas CENTRAL 5208
GENERALIAI AGENTAI ŠIU KOMPANIJŲ:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE AND MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

LAIKYKITE PINIGUS SAUGIOJ IR PARANKIOJ VIETOJ UNIVERSAL Savings and Loan Association

SAUGUMUI yra apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and
Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Pasidėti ir išimti pinigus galima asmeniškai
ir laiškais
MOKAME 3% DIVIDENDŲ
JŪSŲ PARANKUMUI RANDASI
1739 SO. HALSTED ST.
Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5:30 vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9
ryto iki 8 vakaro. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$6.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
4c per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	4c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinės Valstybės, ne Chicagoj:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Vienam mėnesiui	1.50
Užsienio:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Naujienos eina kasdien išskiriant sekmdienius, Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Sovietai visu smarkumu ruošiasi karui

Tuo tarpu kai 21 valstybės delegatai Paryžiaus taikos konferencijoje ginčijasi ir rieja dėl balsavimo taisyklių, tai štai kas dedasi Sovietų kontroliuojamose Europos teritorijose:

“Rusų zonoje Vokietijoje 12 dirbtuvių skubiai gamina amuniciją Raudonajai armijai”, rašo iš Paryžiaus Drew Pearson. “Čekoslovakijoje \$400,000,-000 yra paskirti ginklams — visi vienodos rūšies, kuriuos gali vartoti tiek čekai, tiek Raudonoji armija. Jugoslavija taip pat dirba rusų standarto ginklus.”

Kokią tada prasmę turi vadinamoji taikos konferencija? Ji tikrumoje surikiuoja valstybes vienoje arba antroje koalicijoje, kurios grumsis ateinančiame kare!

Kremliaus diktatūra jau surikiavo savo pusę Lenkiją, Jugoslaviją ir Čekoslovakiją (neskaitant Baltgudijos ir Ukrainos, kurios iš viso tėra tik Rusijos provincijos).

Bet nereikia manyti, kad visai snaudžia priešingoji pusė. Jungtinės Valstybės gamina atomines bombas ir modernizuoja savo karo aviaciją. Britanija laiko paruoštą savo karo laivyną ir nesiskubina demobilizuoti sausumos jėgų.

Demokratinė koalicija yra nepalyginti stambesnė, negu Sovietų Sąjunga su jos satelitais. Tačiau šitos koalicijos nariai ne visuomet veikia sutartinai. Diplomatinėse rungtynėse su raudonuoju agresorium jie dažnai nesistengia sudaryti vieno fronto. Neretai dargi britų dominijos balsuoja prieš britus.

Jeigu kiltų ginkluotas konfliktas, tada, žinoma, svyravimai pasibaigtų. Tada skilimas greičiau prasidėtų sovietų bloke. Kad ir Tito, Bierutas ir Benešas dirbtų už Maskvą, bet žmonių masės tose šalyse bandytų numesti jungą nuo savo sprando.

To bijo Rusijos diktatoriai. Todėl akių plotu jie į karą nešoks, kaip kad šoko Hitleris. Bet jie gali savo nachališkais išsišokimais karą išprovokuoti. Kas ruošiasi karui, tas anksčiau ar vėliau jo susilaukia.

Spaudos “laisvė” Rusijoje

Susikirtęs su Molotovu Paryžiaus konferencijoje, rugpjūčio 6 d. valstybės sekretorius Byrnes išreiškė abejonę, ar sovietų spauda paskelbs jo kalbą, kaip kad daro Amerikos laikraščiai, kurie paduoda abiejų šalių nuomones. Čia p. Byrnes davė konferencijai aiškiai suprasti, kad Sovietų Sąjungoje nėra spaudos laisvės.

Molotovas prižadėjo, kad Byrnes'o kalbos tekstas bus atspausdintas sovietų spaudoje — ir, iš tiesų, telegrama iš Maskvos praneša, kad jo kalbą įdėjo “Pravda”. Ką tai įrodo?

Tai neįrodo, kad sovietų spauda yra laisva arba bešališka. Priešingai, tai įrodo, kad sovietų laikraščius kontroliuoja valdžia. Kada Molotovas paliepė paskelbti p. Byrnes'o kalbos tekstą (paliepė dėlto, kad negalėjo išsisukti), tai ji buvo paskelbta!

Be valdžios įsakymo nepalankus valdžiai raštas sovietų spaudoje negali pasirodyti. Tai yra spaudos pavergimas, o ne laisvė.

Valdžia ir žmonės

Savo rugpjūčio 6 d. kalboje valstybės sekretorius Byrnes padarė kitą, dar reikšmingesnį pareiškimą apie sovietų santvarką. Kalbėdamas apie tai, kaip Jungtinės Valstybės teikė pagalbą Rusijai karo metu, p. Byrnes tarė:

“Šiandien mes jaučiame pasigerėjimą ir pagarbą žmonėms Sovietų Sąjungoje ir mes neiešime, kad p. Molotovo atakos šitą pasigerėjimą ir pagarbą sumažintų.”

Tai pirmas atsitikimas, kad JAV atstovas, kalbėdamas šios šalies vardu, pabrėžė skirtumą tarp Sovietų Sąjungos žmonių ir sovietų valdžios. Molotovas ir jo bosas Kremliuje turėtų dėl šitų p. Byrnes'o žodžių pusėti — susirūpinti, nes jie nieko gero jiems nelemia.

Valstybės sekretorius pasakė, kad Amerika turi daug užuojautos Rusijos liaudžiai, bet Molotovas savo neteisingais užspūdinėjimais nori pasėti nepasitikimą tarp šios šalies ir Rusijos žmonių. Kyla klausimas, ar Stalino įgaliotinis yra tikras Rusijos žmonių atstovas?

APŽVALGA

ALT KORESPONDENTAS PARYŽIUJE

Amerikos Lietuvių Taryba jau turi savo įgaliotą korespondentą Paryžiuje. Jisai seks taikos konferencijos eigą ir teiks žinių Informacijos Centru.

ŠIURPIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Vienas “Naujienų” korespondentas Vakariniėje Europoje rašo laiške, datuotam liepos 5 d.:

“Iš Lietuvos yra atėjusios skaudžios žinios... Tomis imorfacijomis, prasidėjo (o gal jau ir pasibaigė) masinis lietuvių vežimas į Sibirą. Buvo suplanuota išvežti apie šimtą tūkstančių lietuvių.

“Smarkiai naikinami partizanai. Dabar šaudomi partizanų giminės. Nušautųjų laivonai vežami į miestelius ir čia išmetami į gatvę, kur jie guli tam tikrą laiką ‘na strach vragam’ (priešams įbauginti)...”

MASKVA GAILĖSIS SAVO SMURTO

Pro-bolševikiškas Chicago's dienraščio “Sun” korespondentas, M. W. Fodor, rašo iš Austrijos sostinės Vienos, kad karo laimėtojai daro didelę klaidą, skaldydami Europą, kaip kad darė Versalio taikos autoriai. Jo nuomone, mažosios tautos centralinėje ir piet-rytinėje Europoje turėtų susijungti federacijos ryšiais.

Bet tam yra priešingi Rusijos diktatoriai. Jie nori sudaryti “saugumo zoną” savo imperijai, paverdami mažas kaimyniškas tautas ir prievarta įbrukdami joms sovietinę sistemą. Fodor rašo:

“Bet saugumo įgyti negalima, priverstu ‘draugingumu’ arba užkariant režimus, panašius į priverčiančios valstybės režimą. Sovietų Sąjunga vieną gražią dieną gailės, kad ji stengėsi sustiprinti komunistišką įtaką savo šalių juostose, užuot leidus toms šalims eiti demokratišku keliu, pagrįstu JAV, Anglijos ir Francūzijos (santvarkos) forma.”

Tai nepaprastas dalykas, kad

net ir toks “sovietinės demokratijos” garbintojas, kaip M. W. Fodor, jau viešai kritikuoja Rusijos diktatorių dėl jų smurtiškos politikos okupuotose šalyse. Prievarta draugingumo neįgys, sako jisai — ir sako visai teisingai. Jėga stiprinama komunistų įtaką okupuotose šalyse, Maskva išaukia tų šalių gyventojus neapykantą prieš komunistus.

Fodor apie tai, matyt, patyrė, gyvendamas Austrijoje. Pirmiau jisai buvo žlibas ir kaip įmanydamas girdavo Jugoslavijos diktatorių Tito, Graikijos komunistus ir t. t.

KAM SPAUDOS LAISVĖ PASMAUGTA RUSIJOJE?

Paryžiaus taikos konferencijoje Molotovas netikėtai davė sutikimą, kad spaudai būtų suteikta laisvė aprašinėti konferencijos eigą — ne tikai visuotinus jos posėdžius, bet ir diskusijas komisijose. Molotovas nusiskundė, kad užsienio laikraščiai dažnai neteisingai išdėstytą Sovietų Sąjungos poziciją, todėl taikos konferencija turinti eiti pilnoje viešumoje, kad būtų užtikrinta tikslis informacija.

Žurnalas “Editor & Publisher” dėl šitų Molotovo išvadų jįmų daro tokią pastabą: “Jeigu tas (viešumo) principas veikia Paryžiuje, tai kodėl jisai neturėtų veikti Rusijos sienose?”

Maskva dažnai nusiskundžia, kad užsienio korespondentai “iškreipia faktus” apie Sovietų Sąjungą.

“Jeigu p. Molotovas dabar mano”, tęsia paminėtas žurnalas, “kad pilno viešumo šviesa taikos konferencijoje užtikrins tiesos skelbimą apie Rusijos nusistatymą, tai kodėl jisai nereikalauja, kad informacijos laisvės principas būtų pritaikytas Rusijos viduje išvengimui tariamų netikslumų pranešimuose, kurie ateina iš tenai?”

Bet Molotovas niekuomet nereikalauja informacijos laisvės Rusijos viduje. Jeigu laikraščiai Rusijoje imtų rašyti laisvai apie tai, kas tenai dedasi, tai Kremliaus valdovai turėtų bėgti!

KUNIGO PRUNSKIO DISERTACIJA

I. BAZNYTINĖ IR CIVILINĖ TEISĖ LIETUVOS KONKORDATE.

Kunigas Juozas Prunskis, baigdamas Amerikos Katalikų Universitetą Washington, D. C., perėtais metais parašė disertaciją, kuri vadinasi “Comparative Law, Ecclesiastical and Civil, in Lithuanian Concordat”. Ši jo darba atspausdino “The Catholic University of America Press”. Su įžanga, suminėtu vardu sąrašą su trumpa biografija, darbas apima 150 puslapių.

Kun. Prunskis Amerikos lietuviams jau pažįstamas. Čia savo laiką jis vadovavo katalikų spaudos biurui, parašė kelias brošiūras apie padėtį Lietuvoje ir dalyvauja visuomeniniame Amerikos lietuvių gyvenime. Prunskis gimė 1907 metais Žvilbučiuose, mokinioš Utenoje, Rokiškyje ir Kaune, redagavo katalikų dienraštį “XX Amžius”, važinėjo po Europą ir, bolševikams okupavus Lietuvą, išbėgo į užsienius.

Disertacijos pradžioje kun. Prunskis pasisako, kad jis, imdamas galvoti Lietuvoje veikusių įstatymus bei popiežiaus Benedikto 1917 metais sutvarkytą “Codex Iuris Cano-

nic”, palygins juos su Lietuvos konkordatu ir padarys savo pastabas.

Disertacija susideda iš 16 atskirų skyrių, kurių kiekvienas apima atskirą problemą. Visas darbas suskirstytas į dvi dalis. Pirmoje jis liečia istorinę Lietuvos ir Vatikano santykių pusę, o antroje dalyje lygina konkordatą su Lietuvos įstatymų bei bažnytinio kodekso tekstais. Veikalo pradžioje autorius duoda trumpą lietuvių tautos ir valstybės istorijos apžvalgą, paliečia buvusių Lietuvos valdžių santykius su Vatikanu ir kiek smulkiau apsisvoja ties paties konkordato sudarymu.

Antroje dalyje autorius kalba apie Lietuvos katalikų kunigų teises ir privilegijas, apie konkordato jiems uždėtas pareigas, apie vyskupų paskyrimą ir valdžiai duodamą prieštą, apie sutuoktinius, gimimo bei mirimo liūdijimus, mokyklas, kunigų seminarijas, Katalikų Veikimo Centrą, dvasiškų pensijas, valdžios teikiamas subsidijas ir kitus reikalus.

Artėdamas prie darbo pabaigos, autorius pastebi, kad bažnyčia nesitenkino tokiu palankiu jai konkordatu, bet norėjo jį praplėsti kitais susitarimais. Konkordate, pavyz-

džiui, galutinai neapartas tų bažnytinį turtų likimas, kuriuos savo laiku caro valdžia buvo atėmusi iš bažnyčios, bet kuriuos Lietuvos valstybė privalanti atiduoti. Kalbama ir apie tai, kad Lietuvos valstybė turinti išgauti ir tuos turitus, kurie priklausė katalikų bažnyčiai, bet buvo už teritorialinių Lietuvos valstybės sienų. Konkordate yra skyrius apie naujų bažnyčių statymą Lietuvoje, kitas — apie jau esamų užlaikymą. Visa tai veikiančiame susitarime tikrai paskubomis paminėta. Kun. Prunskis, būdamas didelių vilčių žmogus, mano, kad pokarinėje Lietuvoje visi šie reikalai turės būti sutvarkyti ir, be abejo, teigiamai išspręsti.

Darbo gale yra labai įdomus ir kiekvienam bibliografiui vertingas medžiagos sąrašas. Kruopščiai surašyti dokumentai, knygos ir atskiri straipsniai, kurie buvo naudoti disertacijai.

SPAUSDINYS DARO GERO ĮSPŪDŽIO

Technikos atžvilgiu atspaus-ta kun. Prunskio disertacija daro gero įspūdžio. Parinktas geras ir švarus popierius, knygutė tvarkingai susiūta, turi vykusį, panašius spausdiniamis būdingą, viršelį.

Negalima to paties pasakyti apie disertacijos rinkimo techniką. Nekalbant apie korektoriaus pražiūrėjimus 47 ir 51 puslapiuose, palikta keliolika korektūros klaidų ir pačiame tekste. Spausdinėje, pav., rašoma “iwill” (7 pusl.), “provisions” (112 pusl.) “Kaisėdorys” (38, 83, 122, 123 puslapiuose). 44 ir 47 puslapiuose rašo “Voldemaras”, o 42 ir 48 — “Valdemaras”. Vienur ir kitur kalba eina apie tą patį asmenį, tai ir pavardę turėtų vienodai rašyti.

O 16-tą puslapį laužytojai visai sumaišė. Korektoriaus nepastebėjo, kad puslapio apačioje einančios pastabos iškeltos viršun, o teksto eilutės įgrūstos į pastabų vietą.

Kun. Prunskis čia, žinoma, niekuo dėtas. Klaidas paliko korektoriai, kuriems karo metu taip pat teko dirbti sunkesnėse sąlygose. Reikia turėti galvoje, kad panašūs darbai labai sunku rinkti, nes be anglų kalbos teksto ir kelių anglų išnašų, čia yra ir lietuvių, ir lenkų, ir rusų, ir lotynų, ir prancūzų ir dar kitokių kalbų tekstai.

NELEISTINI PASIKARTOJIMAI.

Bet yra ir paties autoriaus pražiūrėjimų.

Kun. Prunskis, nurodęs, kad iš 112 steigiamojo seimo narių, 59 priklausė prie krikščionių demokratų partijos, pasakoja, jog steigiamojo seimo priimtoji konstitucija prasideda: “Vardan Dievo Visagalo...” (4 pusl.) Čia jis pacituoja pirmą konstitucijos paragrafą.

Kiek toliau jis pasako, kad su Vatikanu pasirašytas konkordatas susideda iš 28 paragrafų, ir kad jis prasideda: “Vardan švenčiausios ir nedalomos trejybės...” (Verėiu iš angliško, nes lietuviško teksto po ranka neturiu.) Autorius sako, kad toks jau yra Vatikano paprotys pradėti sutartį su katalikiška valstybe.

Bet jis čia pat tuojau pabrėžia, kad taai atitiko ir to meto Lietuvos konstituciją, kurios pirmieji žodžiai yra “Vardan Dievo Visagalo...” (46 p.) O už poros puslapių jis ir vėl pasakoja, kad katalikai turėję didelės įtakos, todėl konstitucija ir pradėta: “Vardan Dievo Visagalo...” (50 p.)

Kiekvienas supranta, kad katalikams šie žodžiai yra labai brangintini, bet kada rašoma mokslo darbas, tai vengiama net ir labai brangių žo-

(Tęsinys 7-ame pusl.)

MINSKO APYLINKĖSE

Rašo VYTAUTAS GRIKIETIS

(Tęsinys)

Gelžkelio butas susidėjo iš vieno miegamojo kambario, vieno saliono ir virtuvės. Visi šie kambariai buvo toki dideli, kad kada sueidavome į jį 8 vyrai — jis būdavo sausakimšai pilnas. Kambariai buvo švariai užlaikomi. Stovėjo vienas kitas baldas. Sienos išluptos tapetėmis. Ant sienų kabo keletas šeimos ir giminių paveikslų. Jokio Stalino, Hitlerio ar šventojo paveikslų. Matyti, kad sienos perdekoruotos taip, kad jose neatspindėtų nei praeitis, nei dabartis. Visas šeimos vidujinis gyvenimas paliktas žinoti tik jiems vieniems. Šeima susidėjo iš gelžkelio, jo žmonos ir kelių paaugusių vaikų. Pati vyriausioji duklė tarnavusi taip pat geležinkelio žinyboje, kiti lankė mokyklas. Kaip miestiečiai, kalbose buvo nuoseklesni ir lankstesni už matytus kolchozo gyventojus.

Vaišės.

Praslinkus pusvalandžiui, ant stalo atsirado šuntų bulvių ir padažo. Valgėme ir reikėme šeiminiškams padėkų. Šeiminiškai visą laiką atspirašinėjo už vaišių kuklumą, kad karo metu jie geriau nieko negalį pagaminti. Valgant kalbėjome apie gyvenimą Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje. Dažnai jie primindavo, kad jie yra girdėję, kad Lietuvoje labai geras gyvenimas, bet nelabai tikėdavę. Toms kalboms pradėję tikėti tik tada, kada tarnavę Lietuvoje raudonarmiečiai parvažiudavo į Minską ir patys papasakodavo. Jų gyvenimas palyginti su kolchozinių gyvenimu buvęs daug geresnis, bet visvien gyvenimo aukščiui buvo savotiškos ribos, virš kurių niekas negalėjęs pakilti.

Besikalbant mielieji baltgudiečiai mus paprašė pasilikti pas juos nakvynei. Matydami jų sunkų gyvenimą ir nenorėdami jo dar labiau apsumkinti, nežinojome ką daryti. Mums besitarant radome išeitį. Paprašėme šeiminių kartu su mumis pavažiuoti į miestą ir vieną kitą kolchozų, kur galėtume gauti ką nusipirkti iš valgomų produktų. Šeiminiškas nenoromis, bet sutiko. Vaziuojant pro turgyjus sustojome ir nupirkome nuo spekuliantų keletą bonkų degtinės ir pasukome į artimuosius kolchozus. Pirmuose dviejuose kolchozuose nieko negavome, nors perėjome dešimtis namų. Trečiame kolchoze nupirkome liesą verščiuką, žąsį, maišą bulvių ir porą vištų. Įdomiausia, kad pardavėjas nežinojo, kiek prašyti už parduotumus daiktus. Jis savo gyvenime nėra nieko pardavęs ir nežino, kiek kas kainuoja. Tada mes sumokėjome jam tuo laiku aukštą kainą ir dar davėme 100 rublių “magaryčių”. Palyginus vokiškoms markėmis, kurių kursas buvo viena markė lygi 10 rublių, tai mes pirkome pigiai, o pardavėjui mokėjome brangiai. Mes ten jautėmės lygiai taip, kaip amerikoni Lietuvoje, kurie išeitę vieną dolerį gaudavo dešimt litų.

Grįžus į Minską viską iškrovė iš sunkvežimio ir paprašė šeiminių išsinešti pagamintą vakarienę sau ir mums. Kol šeiminiškė darė vakarienę, mes nuvažiavome į alaus bravorą ir parsivežėme bitoną (30 litrų) alaus.

Tikras balius ir atsiveikimas.

Vakarienės metu atsirado daugiau kalbų. Žinoma, kalbas daugino degtinės stikluokai, o kalbos daugino stikluokai. Taip ir sukosi nepabaigiamas ratas. Vėdamas įkaitus šeiminiškų duklė parsinešė iš kaimyno gramfoną su keliom senom plokš-

telėm ir dar parsivedė kelias savo drauges. Esant daugiau jaunimo prasidėjo šokiai. Nuotai-ka buvo pas visus pakelta. “Vakariene” tęsėsi iki vėlyvo ryto.

Nuostabiausia buvo ryte, kada norėjome atsisveikinti ir išvažiuoti atgal į Kauną. Paklausus pas šeiminiškus, kiek mes esame skolingi už nakvynę, sutrukdytą naktį ir pagaminimą vakarienės, šeiminiškai taip nusitebo, kad negalėjo žodžio iš-tarti. Pasirodo, kad jie pusę nakties sau galvas laužė, kaip galės mums atsilyginti už vakarienę, kurią jie valgė. Jie skaitė, kad jie mums yra likę labai daug skolingi ir bijojo, kad šios skolos negalės padengti, — tas ir labiausiai kėlė jų susirūpinimą. Jie norėjo mums primokėti, o mes norėjome jiems primokėti. Galų gale priėjome išeitį, kad nei vieni nei antri nesame skolingi ir viskas tvarkoje. Kaip jie džiaugėsi “išbriedę” iš “skolos”. Su džiaugsmo ašaromis akyse guodėsi, kad taip sociali nėra valgė 25 metus. Tik senais laikais jie savo akimis matę ant savo stalo tiek “gėrybių”.

Po šio “nesusipratimo” įvyko kitas. Kada mes ruošėmės kelionei, jie skundėsi, kad nerandą į ką sudėti mėsos ir bulvių likutį. Čia vėl turėjome ilgą “derėtis”, kad jie suprastų, kad mums to likučio nereikia ir mes jį jiems paliekame. Jie negalėjo suprasti, kaip tai už dyką galima palikti pusę vėrio ir pusmaišį bulvių. Jų nuomone, čia yra neapsakomai brangus dalykas. Po ilgų kalbų pasisekė juos įtikinti, kad tikrai tie dalykai mums kelionei nereikalingi ir jiems paliekami. Jų dėkingumui nebuvo galo. Kada mes išvažiuodami davėme 100 rublių mergaitei už kambario aptvarkymą, kurį pritrėpėme per šokus; šeiminiškai norėjo net užsigauti. Esą, čia jau ne nuosirdumas, bet norėjimas pasitycioti.

Pagaliau atsisveikino ir išvažiavome. Vaziuojant dar ilgai matėsi, kaip jie mosavo mums rankomis.

Vaziuojant atgal į Kauną pergalvojome, ką buvome matę, ir sprendėme kodėl tas baltgudžių gyvenimas yra toks, koks yra, o ne kitoks. Grįžę į savo kraštą puikiai žinojome, kaip išskirti grūdus iš pelų sovietinėje propagandoje.

(GALAS)

Senate išvogė Garsson bylas

WASHINGTON, D. C., rugpjūčio 8 d. — Nepažįstami asmenys išvogė iš karo investigacijos komiteto slaptas bylas apie visą Murray Garsson ir Andrew J. May tardymą.

FBI agentai atidžiai ieško įtariamų. Komiteto pirmininkas pareiškė, kad jis jau turi asmenų sąrašą, kurie yra įtariamai šioje piktadarybėje.

Meader pareiškė, kad komiteto dokumentai buvo išvartyti prieš metus, kai pradėta Garsson reikalais domėtis.

—J. Foster Dulles tvirtina, kad J. Valstybės nesilaiko pažadų, duotų vokiečiams dar prieš pasidavimą.

—Hesso kunigaikščių karūnos turtus pavogusi Kathleen B. Nash šiomis dienomis turės aiškintis karo teismui.

—Andrew J. Higgins stebisi nutarimu iširti karo metu padarytą jo pelną.

—Praitę mėnesį pragyvenimas J. V. pakilo 5½ nuošimčia.

“Naujienos”—yra Jūsų Geriausias Draugas — Užsirašykite Jas.

LIUDAS DOVYDENAS

PO SVETIMA OBELINE

Mūsų stovyklai reikia keltis į kokią tai pilį. Pilis ant kalno, labai sena, graži. Lietuviai, kaip ramūs, kultūringi, galėsią vertingose pilyse gan gražiai gyventi. Taip sakė direktorius G.

Gaila buvo palikti butukus su voniomis, gažu, bet ar mes galime ko nors pagidauti.

Jokūbas ir Angelija Totilai gavo butą didžioje salėje, kartu su 37 vyrais, moterim, suaugusiais ir vaikais. Žodžiu sakant, 39 dūšios turim gulėti, dirbti ir ilgtis vienoje didelėje salėje.

Dvi cilės marmurinių stulpų remia salės lubas, kurios išpiešta dievai žino koki pavelskai. Ten, pačiam lubų viduryje, dvi plikos mergytės pučia trimitus, tarytum sušaukdamos visą kompaniją, kuri, kaip matyt, gan apvali susirinkę. Po dešine, prie vynuogių kekių apgultų vartų, stovi vyras ir mergina ir visai nuogi. Vyras, matyt, kuklesnis, atgręžęs nugarą, bet mergina matoma nuo kojų pirštelių ligi geltonųjų galvos garbanų. Nuoga kaip kriaušė.

Jau šita pora labai nepatiko Totilieni, bet nelaimės būta dar ateityje. Pagal senūno patvarkymą, Totilai, kaip jau suaugę ir bevaikiai, gavo vietą beveik salės viduryje, po pat keturiomis nuogomis merginomis.

Tos merginos stovi prie fontano, paleidę kasas, tokios sau gero kūno, baltos, gražiai sudėtos.

Totilienė, jau gerokai per 40 metų perkopusi, bet viskam greita moteris, gyvai sušuko:

— Tai po šitomis nuogybėmis gyvensim?!

Vyras, lėtas, bet dar jauno veido, kažin ką sau po nosimi paniurnėjo ir iš anklo-džių darėsi sienas dviejų lovų ploteliui.

Totilienė darėsi vis piktesnė. Tačiau veltui ji žvalgėsi į lubas, kuriose stinos, briedžiai, gulbės, amūrai ir vynuogės telkėsi apie nuogas moteris ir ne ką geresnius vyrus.

— Paleistuvystė neregėta! Kad pasiektum, tai viską purvina šluota užtepčiau. — širdo Totilienė.

Ji turėjo daug norų įtarti savo vyrą, kad jis su kitomis moterimis ir mergaitėmis visokias širdies bylas sudarinėja. Ji dieną naktį sekiojo vyrą ir didžiavosi, kad savo geležine valia sulaikanti vyrą nuo visiško pasileidimo.

Ji daug visokių priekaištinių istorijų sugalvojo vyrui, nors kas pažino Totilą, negalėjo tauti patvirtinti.

Jeigu kas suabejoja Totilienės istorijomis, tai ji sako, kad tai buvo tada, kai jie buvę labai jauni. Bet kas juos pažino jaunystėje, tas aiškina, kad Totilas nurausdavęs nuo tiesesnio moters pažvelgimo.

Paklodžių užteko trims sienoms sudaryti, bet lubų nebeuždengė. Vakare, rytą ar dieną poilsui nuvirtus į lovą, vos tik pakeli akis, tuojau regi tas keturias nuogas merginas.

— Akys tau iškirmys, bežiūrint tau į tas šlykštynes! — barė Totilienė vyrą, kuris visaipten stengėsi nepažvelgti į tas visad gražias ir nesenstančias merginas.

Ateina Totilienė iš virtuvės ir mato vyrą aukštelininką gulintį lovoje, akis ranka užsidengusi.

— Tai, kai tik aš koją iškeliu, tai tu ir smilkai akis įbedęs. Begėdi, tokiuose metuose!...

Vyras tyli. Žmona ilgai aiškina, moko, kaip turėtų doras vyras pasauelyje gyventi, gėdytis žmonių ir bijoti Dievo.

— Rado į ką įsismokso. Tėvynės netekai, namus palikai, gal jau visa giminė Sibire, o kaip koks katinas į lašinasi. Akimis grabalioji nuogas merginas.

Totilas, nebeišlaikęs olbimo, atsako:

— Tai kurgi aš akis padėsiu. Netyčiomis imi ir užkliūni. Rado kuo mane plūsti.

Kitą kartą Totilienė randa vyrą kniūbščiomis gulintį.

— Tai, nespėjau virtuvėn išbėgti, jįsai vėl į tas biauzybėses... Ar aš nesuprantu: kai išgirdo mane ateinant, tai nosį į pagalvę įbedė... Tu netik paleistuvai, bet ir apgauldinėtojas.

Totilas vengia ginčytis su žmona, todėl rengiasi išeiti, bet žmona sulaiko: gi turinti viską pasakyti, o po to jįsai galįs į vieną, vargšę moterį, palikti. Ach, atėję sunkios dienos; kol buvo savo tėvynėje, buvo draugės, giminės, pažįstami, tai ir visai buvo sklandžia. Dabar, kai ji vieniša, apleista, tai ir vyras visai pasileido. Jau

nors prisipažintų, kad jam patinka žvalgytis po tas grafas paleistuvingas lubas, bet dar ginasi... Ach, Dievulėli, baltasai.

Totilas nebeišlaikė kasdieninių rietenų ir nuėjo pas stovyklos seniūną:

— Jau, ponas seniūne, aš vėl pas jumi. Gal yra kokia grafo arklidė ar koks garažas, tai jau ten man ten vietą duok. Nebegaliu "trivoti".

Seniūnas išklaušė ilgą ir lėto pasakojimo, surūkė dvi cigaretes, bet Totilui nesurado padoresnės vietos.

— Nedora vieta, ponas seniūne, ir gana, — aiškino Totilas, — ir gelbėk mane.

Po dviejų dienų, pasitarus su viena šeima, kurios lubų plote buvo tik dvi stimos ir maža mergytė su laistytuvėliu tarp gėlių, seniūnas pasiūlė Totilieni pasikeisti vietomis. Apsikeitė.

Totilienė atsisūdo. Vakare ilgai poterio, lubas kelis kartus kryžiumi perdėjo ir patenkinta atsigulė. Bet rytą ją ištiko nauja nelaimė. Mat, anos šeimos paklodės buvo platesnės, tai aukštesnės sienas sudarė, todėl lubų plotas siauresnis, bet Totilų žemos sienos užgriebė dalį paveiklo, kurio dviejų vyrų ir moters visai nuogos nugaros buvo viršum vyro lovos. Vakar su temoje besirengiant šito nepastebėjo.

— Išmainėm katę ant katinu, — tarė nusivylusi Totilienė — stačiai — Dievo bausmė ir vis ant mūsų galvų!

Ir taip vėl prasidėjo tos pačios kalbos. Dar daugiau nelaimių atsirado, nes Totilienė griebėsi aiškinti, kad pats likimas juos persekioja. Nuogybės, vyro apgauldinėjimai ir žiaurus likimas.

Po savaitės Totilas vėl atsisėdo prie seniūno stalo, dideliais pirštais skubinosi atidaryti "Chesterfield" cigarečių pokelį. Dvi cigaretes suvašino seniūnui, kol rado išeitį: apsigyventi pilies sode, po senomis obelimis.

— Juk dabar gražiausias vasaros metas, — džiaugėsi seniūnas Totilui.

Greit pastatė palapinę, po plačia, šakota obelimi, viduje pastatė lovas, stalą. Monteris įvedė elektrą, moteris net vainikų nupynė. Vakare beveik visa stovykla ėjo pažiūrėti naujųjų cigonų ir tarėsi, kaip patogiau įsikurti. Būrys vaikų ilgai lاندžiojo vidun ir laukan labai patenkinti "rubine troba" sode, kaip vaikai patys pavadino palapinę.

Totilai sėdėjo ir kelis kartus pakartojo, kad grynai ore jiems geriau ir linksiems salėje bus erdviau.

Vėlai vakare liko vienu du. Totilas gulėjo lovoje, už galvos susidėjęs rankas, o žmona sėdėjo ant suoliuko, prie palapinės įėjimo. Viršum senų obelių spindėjo žvaigždės, tankiais krūmais apaugusioje kaštanų alėjoje girdėjosi skardus mergaitės juokas.

— Eik gult, Angelia, pavargai, pailsėk, — tarė Totilas.

Tuo metu sudejavo apuokas. Labai tyli sodo lapija kvėpėjo vakaro vėsa ir jaunais vaisiais. Totilienė, ilgai tylėjusi, prabilo:

— Tai Dieve, visi sau namuose, visi savo trobose, tik aš, kaip kokia vaikata... Cigonas, ir tas geriau gyvena.

— Kada gi tau bus gerai, sakyt tu man? — subarė Totilas.

Atrodo, kad to ir tetrūko, — moteris pravirko visu balsu. Paverkusi, nutilo. Ilgai dar sėdėjo prie palapinės angos. Kelis kartus apuokas sudejavo, alėjoje nutilo jaunas juokas.

Totilas apsisvertė ant antro šono ir barė mintimis save, taip piktai išsibares. Argi tokia buvo Angelija, kai ji buvo po savo obelimi, kai savo dangaus žvaigždės spindėjo viršum josios pražilusios galvos?

NEŽINOMA K. DONELAČIO LIETUVIŠKA PROZA

Liūdai Rėzai 1819 m. išspausdinus K. Donelačio Metus, o paskui ir jo pasakėčias ir nuo to laiko prasidėjus Donelačio raštų ir gyvenimo tyrimui, per šimtą su kaupu metų teko tenkintis vis tais pačiais tekstais, papildytais vien tik Rėzos apleistomis Metų vietomis. Tiesa, jo gyvenimo eiga nušviesti atsirado nemaža naujos medžiagos, bet apie jo literatūrinius darbus tiek naujo tesužinota, kad jis buvo išvertęs lietuviškai keletą Prūsų valdžios oficialinių įsakymų ir įvairiose Tolmkiemo bažnytinėse knygose vietose buvo įrašęs

B. BRAZDŽIONIS

Kas Verkia Ten Nežinomas

Kaip dvi sidabro ašaros,
dvi mažos žvaigždės rieda
į juodą naktį vasaros,
į juodą rožės žiedą.

O naktys negražinamos,
ko krūpčiojant neramios,
kas verkia ten nežinomas,
kam gaila mūsų žemės? ...

daugybę bažnytinio ar asmeninio pobūdžio žinių. Tačiau paskutiniai metai susirado ir jo nežinoma proza, kurią antrojo šiaulio "Varpų" knygoje, pasirodžiusioje 1944 m. birželio mėnesyje, iš neseniai prieš tai susiradusio Vilniuje defektuoto ekzemploriaus paskelbė Vaclovas Biržiška.

Yra tai nedidelė, turėjusi kiek daugiau, kaip 42 puslapius, spausdinta knygtė, kuriai trūksta antraštinio lapo, kelių puslapių pradžioje, viduje ir pabaigoje. Čia nėra ir paties Donelačio vardo, tik 39 puslapyje yra padėta slapyvardė R. D., klaidingai išspausdinta vietoje K. D. su data "19 Grodinio mėnesio 1769 m." (Vac. Biržiška spėja, kad čia "grodinis" reiškia ne gruodį, bet mūsų lapkritį). Kad tai visgi yra Donelačio darbas, pilnu tikrumu nustatomas ne vien iš donelaitiškos kalbos, stiliaus, ne vien iš tų paties Donelačio užrašų Tolmkiemo bažnytinėse knygose, kuriuose netiesioginiai nurodoma ir tą pačią knygtę, nors tų užrašų komentatoriai (Tesner ir kt.) juos netiesiogiai aiškino, bet labiausiai iš įdėtos trylikimės knygtės puslapyje ištraukos iš tuo laiku dar neišspausdintų Donelačio Metų: "Ar ne žinai? Kad kur's nor gresčių Grudy sukaukti. Tai pirm to įsai tur gresčna Saulę pakrėsti — dabartinuose Donelačio Metų leidiniuose tai yra 267-258 eilutės Vasaros Darbų.

Nors užsilikusiam ekzemploriuje antraštinis lapas yra dingęs, bet knygtės pavadinimą apytikriai galima nustatyti iš turinio ir Tolmkiemo užrašų. Tai "Gromata gaspadoriams burams apie ganyklų perdalijimo naudą", 1769 m. spalio mėnesio Prūsų valdžiai paskelbus įsakymą apie prielomą bendrų ganyklų panaikinimą (ši įsakymą Donelaitis irgi buvo lietuviškai išvertęs). Gumbinės administracija buvo pavedusi Donelačiui parašyti ir atitinkamą agitacinę brošiūrą, kad pačią reformą būtų galima sklandžiau praveisti. Galimas daiktas, kad buvo išleista ir atitinkama vokiška brošiūra, nes vienoje vėliau išklausyto byloje aiškiai kalbama ne apie originalinę tuo reikalu knygtę, bet apie vertimą. Bet nėra abejonės, kad jei tad ir buvęs vertimas, tai nuo originalo labai nutolęs, savarankiškai Donelačio perdirbtas, nes, aiškus daiktas, vokiškam originalui negalėjo būti įdėta ir jokia Donelačio Metų ištrauka.

Ši knygtė yra ne tik vienintelė mums žinoma Donelačio proza, ne tik vienintelė lietuviška pasaulinė proza 18 amžiuje (išskyrus gramatikas ir žodynus), bet ir iš viso pirmoji lietuviška knygtė žemės ūkio reikalais. Pirmųjų keturių puslapių čia trūksta, knygtė prasideda penktu puslapiu, kuriame nurodoma, kad "kožnas ūkininkas (ganykla) kiek tik galima bus, ant vienos vietos ne toli nuo savo namų gaus — ir savo jaus bus painų kaip, kiek ir kada norės sėli galės". Be to čia eilė motyvų, dėl kurių ūkininkai turėtų iš tokiu perdalijimo džiaugtis. Čia minima ir žemės ūkio pažanga tose vietose, kur tai jau anksčiau buvo atlikta, primenama, kad ne taip seniai ūkininkai smarkiai priešinosi bulvių įvedimui, o dabar be jų jau negali apsieiti, nurodoma ir tai, kiek žalos visam ūkiui pridaro galvijų ganymas bendrose ganyklose — pavasarį galvijai sumindžioja atžėlančius javus ir žolę ir dėlto daug pašaro žiemai prapuola, pačios ganyklos pavirsta balomis, o "protinigi ir geri ūkininkai", bendrai ganydami, negali pievų pagerinti ir tt. Kitą vertus, mažai pašaro bendrose ganyklose gaudami, arkliai ir jaučiai iš bado sylos neteko" ir negali būti tinkamai sunaudoti lauko darbams, karvės mažiau duoda pieno, o kumeliukų ir veršiukų priauginimas negali būti tinkamai vedamas.

Toliau Donelačio knygtėje kelių puslapių trūksta, po to plačiai pasakojama, kaip kitur ūkininkai gerai sutvarko atskiras ganyklas ir kiek įvairios naudos iš to

Mirė Išgarsėjęs Rašytojas Gerhard Hauptmann

Prieš porą savaitių tarptautinės žinių agentūros paskelbė, kad Gerhard Hauptmann, pagarsėjęs vokiečių rašytojas, gavo lenkų valdžios įsakymą kraustyti iš Agnetendorfo. Šis kaimelis yra Silezijoje, kuriai Raudonoji Armija atidavė Varšuvos sudarytai Bieruto ir Osobkos-Moravskio valdžiai. Minėta Varšuvos valdžia gena į vakarus visus vokiečius, todėl ir 83 metų senukui liepta išsikraustyti.

Pracitą savaitę tos pačios žinių agentūros atnešė antrą žinią, kuri sako, kad Gerhard Hauptmannas jau miręs. Jis gavo lenkų valdžios įsakymą išsikraustyti, pradėjo rengtis kelionėn, bet staigiai jo sveikata pablogėjo, ir jis mirė savo namuose, kur išgyveno apie pusę šimto metų.

Gerhard Hauptmannas yra stambus rašytojas, jis gana gerai pažįstamas ir lietuviškai skaitančiai visuomenei, todėl ir verta žodis kitas tarti apie šio žmogaus gyvenimo kelią. Hauptmanno kelionės pradžia buvo labai lengva ir pasekminga, iš vieno literatūros pasikėlimo jis tarytum pasišokinėdamas ėjo prie kito, dar didesnio, bet paskutinės gyvenimo dienos turėjo būti labai karčios. Jos buvo tiek karčios, kad tolimesnėn kelionėn jis jau negalėjo keliauti, mirė iš namų nejudėdamas.

Gerhard Hauptmannas gimė 1862 met. Salzbrunn miestelyje, Silezijoje. Universitetus lankė Breslave ir Dresdene, o savo žinias dar papildė Jenos ir Berlyno universitetuose. Studijavo literatūrą, filosofiją ir gamtos mokslus.

Pirmoji Hauptmanno drama buvo atspausdinta 1889 metais, ji vadinosi "Vor Sonnenaufgang". — "Prieš Saulėtekį". Šiame veikalė autorius vykusiai vaizdavo nemelmas tuometinio Vokietijos priemiesčio gyventojų sąlygas. Pasakojama, kad jis sužetą savo veikalui ėmęs iš Berlyno gyvenimo realybės, kurią jis turėjo progos labai gerai pažinti.

"Prieš Saulėtekį" susilaukė nepaprastai plačių komentarų. Vieni kaltino autorių už drąsą kelti aiškėn ir scenon ten pamintus dalykus, o kiti jį nepaprastai gyvė. Kai jo veikalas buvo pastatytas, teatras tapo pasekmingas. Tada padrasino jauną rašytoją imtis didesnių darbų.

1892 metais buvo parašyta "Audėjai". Ši drama išgarsino Hauptmanną ne tik Vokietijoje, bet ir visame pasaulyje. Į kelis metus drama buvo išversta į kelias svetimas kalbas ir su dideliu pasiekimu statoma teatruose. "Audėjai" ir Amerikos lietuviams yra pažįstami, nes veikalas buvo išverstas ir gana plačiai pasklidęs. Ko gero, dar ir šiandien galėtum rasti artistų mėgėjų, kurie vaidino "Audėjus", o žiūrovų skaičius turėtų būti dar didesnis.

1896 metais Hauptmannas parašė "Paskendusį varpą", kuris net kiek neapgavo "Audėjų" gerbėjų. Jis taip pat buvo išverstas į svetimas kalbas, o lietuvių padarė net porą vertimų. Vieną išsivertė amerikiečiai, o antrasis buvo išverstas Lietuvoje.

Pradžioje Hauptmannas gerbė ir spaudoje gynė tik Vokietijos socialistai, bet kai jo garbė pradėjo sklisti visame pasaulyje, tai ir liberališkai sluoksniai jam davė tinkamą vietą vokiečių literatūroje. Reakcinis Vokietijos elementas visą laiką šmeižė kylančią rašytoją, jo veikalų vertę žeminio, o jo vardą dažnai su purvais sumaišydavo.

Jie gaus. Čia yra nemaža ir pakartojimų anksčiau išskeltų motyvų, bet tai daroma tam, kad visokiais būdais įtikinti ūkininkus greičiau reformą praveisti. Pabaigoje pradėtas pamokymas, kaip įtaisyti gluosnių ir žalią tvorą, bet ir čia kelių puslapių trūksta.

Rašydamas šį raštą, Donelaitis nebuvo numatęs, kad už kelerių metų jam pačiam teks ginčytis su oficialinėmis įstaigomis, kurios, perdalydamos ganyklas, nuskriaus ir patį Donelači, kaip Tolmkiemo parapijos kleboną. Ir kad jį pačiam teks gintis prieš tuos pačius motyvus, kuriuos jis pats išdėstė savo rašte. Tuomet jis pradėjo tą savo originalinį raštą vadinti vertimu, nes būtų labai nepatogu prieš savo raštą kovoti. "Varpų" redakcija, spausdinama šį Donelačio tekstą, nors paties teksto ir nepaliebė, bet spausdintą trūkstant atitinkamų raidžių, išspausdino be Donelačio rašto buvusių kirčių ir ženklų, dėl ko mokslo reikalams Donelačio tekstas negali būti tinkamai sunaudotas, bet ir toks koks jis paskelbtas, jis duoda įdomios medžiagos Donelačio literatūriniam darbui nušviesti.

Vc. B.

Vokietijos socialistai bei darbininkai Hauptmanną ir ekonomiškai savarankų padarė, nes jie buvo nuolatiniai jo teatro lankytojai. Turtingesnieji sluoksniai nieko vertingesnio neižiūrėjo "Audėjuse" arba "Paskendusiam varpą", tuo tarpu socialistiškai galvoti pradėjusiems darbininkams šie veikalai buvo įkvėpimo ir pasiryžimo šaltiniai.

Be labiau pagarsėjusių veikalų, jis parašė visą eilę dramų, kurios buvo plačiai vaidinamos vokiečių teatruose. Net ir lietuvių kalbon J. Talmantas yra išvertęs Hauptmanno keturių veiksnių dramą "Vebrinos", P. Vaičiūnas išvertė "Susitaikinimo šventę", o J. Vaitkevičius — "Saonos eretiką". Iš aukščiau paminėtųjų, "Paskendusį varpą" išvertė Juozas Žiugžda, o "Prieš saulėtekį" — tas pats J. Talmantas.

Vokiečių literatūros kritikai tvirtina, kad Hauptmannas įvedė į sceną Vokietijos darbininką. Iki Hauptmanno dramų teatruose buvo vaidinami nerealiūs įvairiausių principų nuotykių, tuo tarpu šiandien minimas rašytojas sugėbėjo scenoje atvaizduoti labai realius darbininkų gyvenimo vaizdus. Vokietijos socialistai tvirtina, kad Hauptmanno veikalai padarė labai didelės įtakos ir darbininkų klasei ir platesnius socialistų sluoksnius. Pats Hauptmannas taip pat nevengė socialistų.

Tiktai vėliau, kai rašytojas suseno ir jo kūrybinis pajėgumas sumažėjo, senukas pradėjo keistokai elgtis. Pirmais vokiečių respublikos metais Hauptmanno garbei buvo suruošti keli labai ištaigingi paminėjimai. Vieną laikotarpį buvo net kilęs sumanymas padaryti jį jaunos respublikos prezidentu, bet rimtesnieji politikai pasipriešino. Niekas dabar neapgailestauja, nes yra pagrindo manyti, kad Hauptmannas būtų daug anksčiau/Hindenburgo kelias nuėjęs.

Kai Vokietijoje pradėjo kilti nacionalizmo banga, Hauptmannas nepajėgė jai atsisipirti. Hauptmannas skaitėsi Eberto ir Rathenau'o draugu, o kai 1933 metais gegužio 9 dieną naciai paskelbė "Darbo Dieną", jis liepė savo name iškelti svastiką išsiūtą vėliavą. Visa Vokietija laukė iš Hauptmanno protesto, kiekvienas žinojo, kad 70 metų amžiaus seniai naciai nieko nedrįs daryti, kiekvienas laukė žodžio, kuris pasakytų, kur brutalūs veiksmai nuves. Bet Gerhard Hauptmannas apie protestą visai negalvojo, jis patikėjo militaristų skelbiamą propagandą, "nusišvilę respublikai" ir nuosirdžiai pritarė naujai kylančiai "išgelbėjimo" bangai.

Hitleris, Goebbels ir visa nacių gauja sukaustė vokiečių laisvą žodį, sustabdė laisvą kūrybą, nedavė savarankiškai niekam pasireikšti, o Hauptmannas, kuris per dešimtmečius kėlė protesto balsą prieš bet kokius suvaržymus, ramiai sau tylėjo. Geriausieji Hauptmanno draugai ir bendradarbiai buvo suimtinėjami, areštuojami, tremiami ir laikomi kalėjimuose; daugelis artimų draugų ir gerbėjų buvo priversti aplieisti Vokietiją ir ieškoti prieglaudų užsieniuose, o Hauptmannas jokio protesto nereiškė.

Jis tylėjo, kai privalėjo kelti savo balsą, o vėliau sąjungininkams sumušus nacius, Hauptmannas, ko gero, būtų norėjęs kelti protestą, bet jau negalėjo. Jis savo akimis turėjo progos stebėti, kur vokiečius nuvedė tos reakcinės jėgos, kurioms jis paskutinių dešimtmečių reiškė simpatijų.

Be dvasinės tragedijos, kurią didysis dramaturgas turėjo jausti dėl nelemtojo savo tautos likimo, Hauptmannui teko ir asmeniškai gana daug išvargti. Paskutinėmis karo dienomis jo sveikata visiškai pailėjo, o kai Varšuvos valdžia jam liepė kraustyti į vakarus, jis buvo tikras invalidas, nevaldė nė vienos kojos.

Kol Hauptmannas buvo jaunas ir jame degė socialistinio teisingumo aistra, jis kėlė aiškėn Vokietijos ir kitų šalių darbininko tragediją, o kai suseno — pats dramaturgas tapo vokiečių tragedijos simboliu. Jam teko stebėti karo metu krįtantį vokiečių jaunimą, teko jausti visam kraštui nacių atneštą nelaimę, o paskutinėmis dienomis ir pačiam reikėjo kraustyti iš tėviškės.

Paskutinio smūgio pašlijusi senio sveikata negalėjo pakęsti. Vietoje kelionės į vakarus, kurion šiandien tūkstančiai vokiečių yra varomi, Hauptmannas iškelia iš gyvyų tarpo. Lenkijos okupantai neleido Hauptmannui gyvam Agnetendorfe pasilikti, ten pasiliko jo lavonas. —D.

LIETUVIŲ RATELIAI

VESTUVIŲ VARPAI SKAMBĖS ŠIANDIEN

Šiandien, šeštadienį, apšvedė panelė Mary Ann Palonis ir Paul Scherra, U.S. Navy Chief Commissary Steward.

Jaunoji yra duklė p. Jono Palonio, 3230 So. Union ave. Jos patėvis yra žinomas dailėdė p. Jonas Gailynas.

Šliūbą jaunoji pora gaus šv. Jurgio parapijos bažnyčioje 4 valandą po pietų. O vestuvininkų sugrįžtuvės įvyks Charles Ukello svetainėje, 3436 Lituanica avenue.

Pabrolis bus Robert Scherra, jaunojo brolis; pirmoji pamer-gė panelė Virginia Lehman. Abu jie yra kilę iš Cincinnati, Ohio; iš ten paeina ir jaunasis.

Pamergės bus Helen Gailynas ir Betty Lubinski.

Vedybų kelionę jaunavedžiai planuoja turėti Wisconsin valstijoje, o vėliau apsigyvens mie-sie Charleston, South Carolina.

— VBA.

IŠ CICERO PADANGĖS

ŠAUNUS VESTUVIŲ POKILIS. ATOSTOGOS DAR NEUŽSI-BAIGĖ. VISI LAUKIA LIETAUS.

Kaip jau buvo pranešta apie vestuves Alberto Tumavičiaus ir panelės J. C. Degutytės, taip jos ir įvyko praėjusį šeštadienį. Tai gal palydinti apie ke-turi šimtai žmonių.

Visi buvo linksmi, valgė, gė-rė ir šoko, na, ir prakitau brau-kė — mat, dabar vasara, ir kai-tri ji yra. Ant rytojaus, po skanių pietų, jaunieji "pasislė-pė": išvažiavo poilsio. Kur jie vedybų kelionę praleis, tai jau jų reikalas, o mūsų visų rei-kalas yra palinkėti jiems svei-katos ir daug laimės.

Kaip anksčiau esu minėjęs, Ben Tumavičius turi atostogų tris savaites ir buvo nusprendęs triušti apie namus, bet po sūnaus vestuvių ir visų kitų sujūdimų nusprendė pirmesnį nusistatymą pakeisti: pasijėmė savo dūšią ir išvažiavo į Powers Lake apylinkę, pp. Shameto va-sarnamį. Tai bus ramios ato-stogos. O juk atostogos tam ir yra.

Kitą savaitę Ben Tumavičius grįš darban, policijos departa-mentan, o už metų, kitų galės imti pensiją.

F. Grublis pardavė namą su bižniu ir ims ilgias atostogas. O ką po to pradės, tai dar ne-teko patirti. P-s Grublis ma-žai kalba, bet vietoj nestovi.

Prieš porą savaičių pp. A. Balčiūnai, 1402 S. 48th ct., sa-vo gražiu Buicku važiavo į In-diana valstiją farmų pažūrėti. Po poros valandų kelionės su-stojom Peter Davis farmoje prie 53 kelio. Kitur jau neteko važiuoti, nes čia buvo gerai: smagu, didelis ažuolynas, laukai gražūs, agurkai atrodo tik no-rų augti. Taip sakant, viskas žadėjo augti ir bręsti, jeigu ne-išdžiū. O lietaus mažai. Žinia, miestelėnams lietus ne taip opus atrodo, kaip fermeriams.

Davis farmoje kalakutų dau-gybė. Vadinasi, sulaukę rudens turėsime kalakutienos. Ir ji bus gera, nes maistą kalakutams le-sinti gerą vartoją. Ir taip be-sižvalgant gražioj apylinkėj nepajutom, kad jau saulė už medžių nuslinko. Skubome na-mų link, prisikrovę visokių ge-rybių — šviežių agurkų, sal-daus pieno, na, ir džiovintų gry-bų. Farmeriai sako: nebėra Pallulio, jis tai buvo grybų mė-gėjas! Tai yra tiesa, p. Pallulis maisto gamyboje turi praktikos ir žino kur grybai tinka.

Puikiai praleidome sekmadie-nį ir sugrįžome į miestą.

Susivienijimo Lietuvių Ame-rikoje 301 kuopos mėnesinis su-sirinkimas, pirmadienio vakare, rugpiūčio 12-tą, Shameto svetai-nėje. Nariai ateikite visi, nes laikas pradėti rūpintis organi-zacijos reikalais.

Pirmoji vietoje duoklės. La-bai svarbus laikyti kas tvarko-je. Dabar pinigų yra pas visus — ne taip, kaip depresijos lai-

kais. O betgi yra pasilikusių su duoklėmis.

Dėl persikėlimo į naujus mo-derniškus skyrius, kurie buvo užsilikę tuo reikalu, tai laukė-seimo. Dabar jau po seimo. Jiems duota laikas persikelti iki Naujų Metų. Taigi nelaukite pa-baigos. Jau pradeda ateiti nau-ji palydymai persikėlusiu nari-ų. Ateikite atsiimti, atsives-kite naujų narių.

Raudonos Rožės klubas turė-jo mėnesinį susirinkimą praėjusį penktadienį. Trys geri klubo nariai serga, būtent Saris, Genis ir Jasutis. F. Jasutis pats buvo susirinkime ir pasiaiškino apie sirgimą ir gydytojų pata-rimą mainyti klimata, ba, sako, kitaip bus blogai.

Tai karo tarnybos pasėkos. Gailla jauno vyro ir darbštaus klubo nario. Metiniam parengi-mui išrinkta komisija iš jaun-ųjų, Eddie Deveikio, Bruno Marcinkaus ir Eddie Mikaicio bei kitų.

— D.

Piknikas — Dainų Šventė

Chicagos Lietuvių Suvalkie-čių Draugijos Choro piknikas įvyksta šį sekmadienį, rugpiū-čio 11 d. 1946 m., pas Juozą Liepą, prieš Tautiškas kapines. Nors piknikas užvadinetas, bet tikrumoj tai bus choro dai-nų šventė. Taip — dainų, nuo kurių puikios melodijos skam-bės išdidus aplinkinės ažuolų miškas, nes choristai-choristės, su vedėja p-le Genovaite Zel-niute, yra pilnai dainuoti pri-sirenge. Iš to aišku, kad pikni-kautojai turės progos išgirsti daug gražių dainų, o prieš ir po dainų bus muzika, šokiai, užkandžiai ir įvairiausi gėrimai.

Kaip žinoma, minėtas Suval-kiečių Choras vertas mūsų pa-ramos. Todėl kviečiu visus va-žiuoti į choro pikniką. Lai bū-na pilnoj to žodžio prasmėj "Šiandie šventė, Šiandie Mums". Be to, dar turui pasakyti, kad Suvalkiečių didžiulis choras da-bar vienu nariu mažesnis: tai choristė ponė S. Puniškienė, kuri po operacijos serga. Gailla mums jos.

— A. Jusas.

Serga Stanley Mačiulis

MARQUETTE PARK. — Ge-ras tautietis, senas Naujienų skaitytojas ir rėmėjas ir Chi-cagos Lietuvių Draugijos na-rys, draugas Stanley Mačiulis, 6842 So. Rockwell st., sunkiai serga jau apie 4 mėnesius.

Buvo ligoninėje ir buvo jam padaryta operacija. Ligonis ran-dasi namie. Jį lankyti geriausia vakarais, nes dienos Mrs. Mačiulienė dirba. Nuo savęs, kaip pažinties draugui, linkiu greitoje ateityje pasveikti.

— Senas Petras.

Ieško Giminių Amerikoje

Vinco Rudaičio, Magdalenos Darskienės, Marcelės Vir-bickienės ir kitų

Aš, Dr-s Zigmąs Rudaitis, ieš-kau savo brolio Vinco Rudai-čio, gyvenančio Chicagoje, se-sers Magdalenos Darskienės, gyvenusios Detroit, Mich., ir sesers Marcelės Virbickienės, gyvenusios Mahanoy City, Pa., Liūto Kliudijaus, Gabijos Liū-taitės ir jų tėvų Liūtų.

(Ieškomi asmenys arba žinan-tieji jų adresus malonėkite kreiptis šiuo adresu: V. B. Am-brose, 927 West 34th Place, Chicago 8, Ill.)

Aš, Marė Rudaitienė-Kavar-skaitė, duklė Onos Jaukštaitės ir Stepono Kavarskų (mano tė-vai gimę Bučių kaime, Nauja-miesčio valščiaus, Panevėžio ap-skr.; ir aš ten gimiau, gyvenau Kaune), dabar esu Vokietijoje su vyru ir dviem vaikais. No-riū surasti: dėdė Joną Jaukštą, dėdes Juozą ir Antaną Kavar-skus, tetą Oną Bagdonienę ir kitas gimines.

(Ieškomi asmenys arba žinan-tieji jų adresus malonėkite atsiliepti šiuo adresu: V. B. Am-brose, 927 West 34th Place, Chicago 8, Ill.)

Paieškojimas

Dr. Vincas Tercijonas iš Vo-kietijos pageidauja adresą to asmens, kuris teiravosi apie jį per spaudą pereinų metų pabaigoje. Ieškomas prašomas susi-žinoti su "Naujienomis".

Juškevičius (Juscavage) Si-monas, gyvenęs Chicagoje ir darbavęs "stokjarduose" prašomas atsiliepti adresu: Lith-uanian American Information Center, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

Serga Stanley Ruzgus

18-ta APYLINKĖ. — Pirmo-jo karo veteranas Stanley Ruz-gus, 2019 Canalport ave., dar-bė apsirgo ir buvo nuvežtas į Hines ligoninę.

Drg. S. Ruzgus turi daug gi-minių ir draugų Chicagoje. Li-goniū galite aplankyti ligoninė-jė dienomis ir vakarais.

— Senas Petras.

Derlius geras, bet sausra kenkia

Žukauskų ūkis, statyba.

Mieste gyvendamas, kaip kur-mis po žeme, retai kada saulę matai, nors ji švietė per septy-nias savaites, nepagalvoji, kad šiuo metu ūkininkai laukuose kruta kaip skruzdės: renka va-sarą ir daržoves. Avizos ysur nupiautos ir išskutos.

Šios savaitės pradžioje apva-žinėjam saulėtai ir sauros pa-liestas apylinkės tarpe Dundee, Elgin ir Joliet, ūkininkai skun-džiasi kuone du mėnesių pra-sitęsusia sausra. Daržovės, ypa-čiai kopūstus, puola parazitai, agurkus — tam tikros muse-lės, jų lapai geltonuoja ir ne-mezga vaisiaus. Sako, kornų šimet būsią net 50% mažiau.

Ūkininkai renka morkas, bu-rukus, svogūnus džiovina, skina tomaites ir pakuoja siuntimui į miestus. Pakelėse galima nu-sipirkti šviežių daržovių piges-ne kaina, negu mieste. Yra la-bai daug obuolių ir kriaučių.

Pasukau į pp. Juozo ir Ur-šulės Žukauskų ūkį prie 106-tos ir Cicero ave. Žukauskai jau 18-toj apylinkėj visiems žino-mi biznieriiai. Jų ūkis nėra la-bai nukentėjęs nuo sauros, tik-tai prūdas išdžiuvęs, tai nėra kur antims ir žasims pasimau-dyti. Daržovės gražios. Persi-kai baigia sirpti ir šiaip vis-kas labai gražiai atrodo. Sodne tarp gėlių pastatyta nauja su-pinė su stogu. Dabar griauja

senąją daržinę ir ruošiasi sta-tyti naują, modernišką.

Bus ir lietuviška pirtis.

P-ia žukauskienė nebūtų žu-kauskienė, jeigu nesugalvotų ką nors nauja. Ji pati yra "inžin-ierius" ir "architektas". Vis-ką gerai suplanuoja ir jos di-rektyva padaroma. Ruošiasi sta-tyti lietuvišką pirtį, tokią, kaip Lietuvos aukštaičiai statydavo. Sako, tuomet visi jos draugai atvažiuosią pasiūstinti. Aš, lyg būčiau žinojęs, kad sulauksiu pirties, iš Michigano parsive-žiau iš beržo lapų pasidaręs van-tą. Tai gerai, tuomet nereikės važinėti į "šiltus sprinksus" reumatizmo gydyti....

— Šmakštas.

Didelis piknikas

Suvalkiečių draugijos choras rengia didelį pikniką.

Kviečia visus suvalkiečius, žemaičius, aukštaičius ir džū-kus atsilankyti į Liepos daržą Keane ave. ir 82nd st. Pradžia 11 val. ryto.

Choras duos programą ir dai-nuos po vadovystė p-lės Geno-vaitės Zelniutės.

Tikimės, kad draugai mus parems atsilankydami ir mūsų pikniką. Komisija:

Mrs. M. Endzulis,
Mrs. V. Staniulis,
Mr. F. Jakaitis,
Mr. P. Zurba,
Mrs. P. Zurba.

ANELĖ BUOŽIS
po tėvais žigaitukė
gyveno 1443 E. 68th St.

Mirė rugp. 6 d., 5:45 val. vakaro, 1946 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Tauragės apskr., Žvingių parap., Buka-vėnų kaime. Amerikoje išgy-veno 35 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Pran-ciskus Buožis, brolis Mykolas, sesers sūnus Joseph Wilden ir moteris Pauline ir jų šeima; sesers duklė, Josephine Hun-ter ir jos vyras Lyle ir jų šeima Clairton, Pa. ir kitus gimines, draugus ir pažista-mus.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus kopl., 6812 So. West-ern Ave. Laidotuvės įvyks šeštad., rugpiūčio 10 d., 1:30 val. popiet. Iš koplyčios bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Anelės Božienės gimines, draugai ir pažistami nuširdžiai kviečiami daly-vauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Bro-lis, Sesers Sūnus, Sesers Duk-tė ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Antanas Pet-kus, tel. GROvehill 0142.

JUOZAPAS STRAVINSKAS
gyveno 3433 So. Lowe Ave.
Tel. Yards 0774

Mirė rugpiūčio 9 d., 8:30 v. ryto, 1946 m., sulaukęs pusės amž. Gimus Tauragės apskr., Gaurės parap.; Rudžių kaime

Paliko nuliūdę: moteris Ona, po tėvais Slapkauskaitė, au-gintinė Lorraine Sebol, pus-brolis ir brolienė Juozapas ir Ona Stranskai ir jų šeima. 2 pusserės: Elzbieta Pudžiū-nienė ir vyras Antanas ir Ona Janauskienė ir jų šeima, švo-gerka Agnė Slapauskas ir daug kitų giminių, draugų ir pažistamų.

Priklaušė prie Dariaus-Gi-rėno American Legion Post.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans kopl., 3319 Lituani-ca Ave. Laidotuvės įvyks pir-madienį, rugpiūčio 12 d., 8:00 val. ryto iš kopl. į šv. Jurgio parap. bažnyčią, o po gedu-lingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Stravins-ko gimines, draugai ir pažis-tami nuširdžiai kviečiami daly-vauti laidotuvsė ir suteikti jam paskutinį patarna-vimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Moteris, Augintinė, Pusbrolis, Pusserės, Švogetka ir Gim.

Laid. Direktorai Mažeika ir Evans, tel. YARDS 1138-1139.

Nariai Darius-Girėnas American Legion Post yra prašomi susirinkti Mažeikos ir Evans koplyčioj, 3319 Litu-anica Ave. sekmadienį, rug-piūčio 11 d., 8 val. vakaro.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.

Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

DEL INFORMACIJŲ KAS LINK PALAIDOJIMO ANTRO PASAULINIO KARO VETERANŲ PASIMATYKIT SU

MAŽEIKAI IR EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAIS

STANLEY P. MAŽEIKAI yra veteranas pirmo pasaulinio karo ir narys Darius-Girėnas American Legion Post.

JOHN G. EVANS yra veteranas antro pasaulinio karo ir narys Don Varnas American Legion Post

DEL PALAIDOJIMO VETERANŲ, PASITARKITE SU VETE-RANAIŠ. PILNOS MILITARINĖS LAIDOTUVĖS BUS

JIEMS PARUPINTOS.

Mažeika ir Evans

(EVANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NAUJA KOPLYČIA

MARQUETTE PARK

6845 South Western Avenue

Tel. PROspect 0099

ANTRA KOPLYČIA KAIK IR BUVUS

3319 LITUANICA Ave. Tel. YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvena kitose dalyse miesto ar apylinkėse, pasistengėm gauti koplyčią kiek galima arčiau prie jų namų.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Direktorių

Asociacijų

Ambulance

Patarnavi-

mas Dieną

ir Naktį

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE

Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

710 WEST 18th STREET

Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET

Phone YARDS 0781

MAŽEIKAI IR EVANS (EVANAUSKAS)

3319 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 1138-1139

6845 S. WESTERN AVENUE

PROSPECT 0099

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: CANAL 2515

PULL 1270

COMMODORE 5765

2314 WEST 23rd PLACE

10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE

Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE

Phone YARDS 4908

GARSINKITĖS "NAUJENOSE"

SUSIRINKIMAI

JONISKIEČIŲ LABD. IR KULT. KLUBO reguliarius mėn. susirinki-mas įvyks sekmadi., rugpiūčio 11 d. 1 val. popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Malonėkite visi laikų pribūti, nes yra labai svarbus su-sirinkimas.

—J. Keturakis, rašt.

PRANEŠIMAS

BRIGHTON PARK

BALF 6-tas Skyrius priima dra-bužius, maistą bei knygas dėl lie-tuvių vargstančių Europoje sekan-diose vietose: Kass Jewelry Store, 4216 Archer Ave. ir 4401 So. Mo-zart Street, Kass negalite atnešti,—pašaukite LAFayette 8617, o Mr. Kass paims jūsų auką.

—J. K. Encheris, pirm.

NORTH SIDE.—BALF 4-to Sky-riaus sandėlis priima drabužius, ke-nuotą maistą, muilą ir avalynę kas dien nuo 4-tos val po pietų iki 8-tos val. vakaro. Sandėlis — Sessler na-mas, 1641 Wabansia Ave.

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams

3316 SO. HALSTED ST.

Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotu-vėms, Papuoši-mams.

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue

Phone LAF. 5800 arba 5870

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

PALJO, BET REIKIA DAUGIAU LIETAUS

Anksti penktadienio rytą paljo Chicagoje ir šiaurinėje Illinois valstijos dalyje. Chicagoje nukrito lietaus 1.18 colio. Oro biūro atstovas I. W. Brunk sako, kad tokio kiekio lietaus, po kone poros mėnesių sausros, ūkiams neužtenka. Tikrai išmirkyti žemę ir atgaivinti derlių reikėtų, kad dar keletą kartų palytų. Vis gi, aiškina jis, ir tiek lietaus, kiek palijo penktadienį, yra stambi pagalba ūkiams.

Kartu su lietu penktadienio rytą trankėsi žaibai ir perkūnas dundėjo. Žaibas krito į dviejų apartamentų namą adresu 1733 Potomac ave. ir sužalojo kai kuriuos rakandus John Go-

NUŠOVĖ KARO VETERANĄ, SUŽEIDĖ MERGINĄ

Ketvirtadienio vakare, rugpjūčio 8-tą, automobilis Forest Preservoese, arti Elmwood Parko, sėdėjo Louis J. Zeinz, 28 metų, 3716 Wabansia ave., praejusiam kare tarnavęs kaip leitenantas, ir p-lė Ingrid Janis Larsen, 23 metų, praeity taipgi tarnavusi kariuomenėje, o dabar dirbanti klerku Continental Illinois National Bank and Trust Co.

Zeinz ir p-lė Larsen buvo susižiedavę ir planavo artimoj ateity apsisvesti.

Jiems besėdint automobilį prie jų prisitartinio du jauni vyrai, vienas iš vienos mašinos pusės, o kitas iš kitos. Priėję prie mašinos jie pareiškė, kad daro holdapą, ir pareikalavo pinigų.

Piktadariai atėmė iš p-lės Larsen jos laikrodėlį ir sužiedotųjų žiedą. Jie taipgi priverė Zeinzą atiduoti jiems piniginę ir pareikalavo, kad jis atiduotų savo laikrodėlį. Zeinzui besikrapstant su laikrodėlio atkabiniu vienas banditas, stovėjęs kairėje mašinos pusėje, iššovė į jį. Kulka pataikė Zeinzui į krūtinę ir jis nukrito ant žemės. Kulka, pervėrus

Policija mano, kad abu banditai priklausę grupei jaunų piktadarių, kurių tris jie suėmė prieš savaitę; dviejų tos grupės narių policija dar nesugavo ir tebeieško jų dabar.

„NAUJENOS“ — neįsėmiamas žinyno ir išminties šaltinis. Skaitykite jį ir kitus raginkite skaityti.

Apie Chicagos Muzikos Festivalą

Muzikos festivalas Chicagoje, rengiamas Chicago Tribune Charities, Inc., Soldier Field aikštėje rugpjūčio 17 dieną. Tarp žymesniųjų programos punktų bus Operation Melody. Tą vardą davė generolas Carl A. Spaatz Jungtinių Valstijų oro pajėgų benui. Ir šituos muzikantus į festivalą atgabens armijos C-47 lėktuvai.

Aviacijos benui vadovaus majoras George S. Howard, kurs atvyks Chicagon rugpjūčio 16 dieną.

Tarp pasižymėjusių dainininkų bus John Charles Thomas, baritonas, ir Helen Traube, soprano. Kitų numerių tarpe bus olandų vedybų fantazija, kurią išpildys keletas šimtų merginų šokėjų, jų tarpe 150 klumpinių šokėjų iš Holland, Mich.

Pildys numerius visoj šaly išgarsėjusi Amerikos Legiono būnų ir trimitų grupė 40 ir 8. East Moline aukštosios mokyklos benas išpildys numerį „History of Plow“; gros masinis 2,000 muzikantų benas ir dainuos masinis 3,000 balsų choras. Numatyta dar eilė kitokių numerių ir pagaliau fejerverkai ir sugiedojimas Star Spangled Banner. Himnų giedos ir visa publika.

Vietas galima rezervuoti iš anksto festivalo koncertui. Rezervuotos vietos kaštuoja po \$1.25. Bilietus galima gauti iš Festival Ticket Manager, Chicago Tribune, Tribune Tower, Chicago, Ill. Visi čekiai arba money orderiai taip bankietui, kaip festivalo koncertui reikia rašyti Chicago Tribune Charities, Inc. vardu. Pridėkite konvertą su pašto ženklui ir su savo adresu.

Pabastos Užplūdo Valgyklą

Y.M.C.A. organizacija užlaiko valgyklą adresu 826 S. Wabash avenue. Nors apylinkė nėra prasmė, bet šioje valgykloje susirenka valgyti apylinkės vadinama švaresnė publika.

Praėjusį ketvirtadienį valgyklą užplūdo netikėta publika, kuri nelankydavo ją praėjus. Tai buvo būrys pabastų. Kai kurie iš reguliarių kostumerių pasiskubino valgyklą dėl to aplėisti.

Dalykas štai koks. Y.M.C.A. darbininkai streikuoja. Reikalauja unijos pripažinimo ir algų pakėlimo. Y.M.C.A. vyriausybė nenori jų reikalavimų patenkinti. Taigi, sako, unija, kuri veda streiką prieš Y.M.C.A., davusi pinigų pabastoms, kad jie eitų ten valgyti ir padarytų vedėjams nesmagumo savo atsilakymu.

Kareivių Centrams Chicagoje Sukako Penki Metai

Kareivių centrams Chicagoje vakar (ketvirtadienį) sukako penkeri metai. Sukaktuvės buvo atžymėtos karių centre adresu 430 So. Michigan avenue trečiadienio vakare.

Apskaičiuojama, kad nuo laiko įsteigimo mieste pirmo kareivių centro iki dabar tuos centrus aplankė 20,000,000 karių uniformose, vyrų ir moteriškių.

„Naujienas“ Aplankė Dr. Milda Budrys

Vakar aplankė „Naujienų“ redakciją Dr. Milda Budrys, kuri tik šiomis dienomis atvyko į Ameriką iš Vokietijos. Ji perdavė labas dienas nuo pažįstamų, kurie gyvena Vokietijoje.

Dr. Milda Budrys papasakojo apie išvietintų lietuvių gyvenimą Vokietijoje, būtent, kokiose sąlygose jie gyvena ir dirba bei kaip jie žiūri į ateitį.

Kaip ir tūkstančiai kitų lietuvių, Dr. Budrys su savo šeima pabėgė į Vokietiją rusams laigiant Lietuvą okupuoti. Kaip ir kitiems tremtiniais, jai teko daug vargti, kol pagaliau galėjo iš Vokietijos išvažiuoti.

Dr. Budrys yra gimusi Amerikoje (Lawrence, Mass.). Ji buvo parvežta į Lietuvą, kur mokslus ėjo ir baigė mediciną.

Englewood Vakarinė Mokykla Atsidaro Rugsėjo 9-tą

Englewood vakarinė mokykla atsidaro rugsėjo 9 dieną. Registracija mokyklai bus priimama nuo rugsėjo 5 iki to mėnesio 19 dienos.

Daugelis užaugusių asmenų, kurie neturėjo progos užbaigti aukštesnę mokyklą, gali dabar jos kursą užbaigti, lankydamiesi vakarinę mokyklą. Čia taipgi gali lankyti vadinamą Junior College.

Karo veteranai, kurie turėjo nutraukti mokslą, čia turės ypatingą progą mokslui tęsti. Dalykas galima imti ne visą kurso sąrašą, o pavyzdžiui tik tris dalykus. Tada gi reikšia, kad veteranai ir kiti asmenys gali dienomis dirbti, o vakarais mokyklą lankyti ir kursų užbaigti.

Ivairūs dalykai bus dėstomi vakarinėje mokykloje. Taip jau nuomonė, kaip senesnieji raginami pasinaudoti proga ir užsiregistruoti mokslui Englewood vakarinėje mokykloje.

„NAUJENOS“ — NEISSEMAMAS ŽINYNAS IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

PRANEŠIMAS

Praešiu savo pacientams ir draugams, kad aš išvažiuoju atostogų. Mano ofisas bus uždarytas nuo liepos 27 dienos iki rugpjūčio 15 dienos.

Dr. T. Dundulis
4157 ARCHER AVE.

AMŽINAI ATMINČIAI

PETRIK STUDIO

STANLEY WALTERS
Naujas Savininkas

MASTER ARTISTS

vestuvių grupių ir kūdikių paveikslų

su moderniškais „backgrounds“ ir fluorescent šviesos sistema.

2640 W. 63rd Street
Tel. Republic 1157

Pašaukite dėl susitarimo

Kunigo Prunskio disertacija

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

džiū bereikalingai kartoti. Darbas skiriamas mokslo žmoniems, o šie juk skiriasi nuo paprastų mirtingųjų tuo, kad neužmiršta, kas jau buvo kartą pasakyta.

Knygoje yra ir daugiau paskatų, bet labiausiai į akis metasi padarytas 123-čiame puslapyje. Kun. Prunskis kalba apie 1922 metais padarytą Lietuvos ministerių kabineto nutarimą, leidžiantį katalikų bažnyčiai nedaryti jokio pranešimo apie jai skirtų subsidijų sunaudojimą. Šį faktą jis ima iš A. Malakausko knygos „Viešosios Bažnytinės Teisės“ 164 puslapyje. Valdžios skiriamos subsidijos buvo tiesioginiai išmokamos dieceizijos kanklerui pagal dieceizijos esamą tikinčiųjų skaičių. Autorius pažymi, kad vien tik 1927 metų Lietuvos biudžete katalikų bažnyčios subsidijos buvo paskirta 1,376,302 litai (137,630 doleriai). Ir šį faktą jis ima iš tos pačios Malakausko knygos ir iš to paties puslapio.

Padaręs poros eilučių pastabą, kun. Prunskis tame pačiame puslapyje aiškina iš konkordato ištekančias pasizadėjimus, kurie kalba apie tas pačias bažnyčias duodamas subsidijas, pasakoja, kad penkioms dieceizijoms mokama ne mažesnė 1,376,302 litų suma, kad ji mokama tiesiai dieceizijoms ir t. t. Šis tvirtinimas taip pat paimtas iš tos pačios Malakausko knygos ir iš to paties puslapio.

Bet kokių atžvilgiu žiūrint, viename ir tame pačiame puslapyje nebuvo reikalo kartoti du kartus lygiai tą patį. Jeigu Kauno Universitete prof. Janulaičiui arba kitam studentas būtų padavęs tokį darbą, tai profesorius, pirmiausia, būtų išbaręs reikalo kartoti, būtų pametęs apibrauktą darbą, o jei profesorius nuotaika būtų ne kokia, tai studentas ir labai „smarkaus vėjo“ būtų gavęs.

Reikia manyti, kad šie pasikartojimai yra skubos rezultatas. Kun. Prunskis, kaip ir daugelis kitų, yra apsvėręs įvairiais darbais. Jeigu jis būtų dar kartą peržiūrėjęs savo darbą, tai, be abejojimų, šiuos techniškus trūkumus būtų lengvai išlyginęs. — M. Gudelis. (Bus daugiau)

A.L.D.D. NARIAI

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel. PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Tel. YARDS 3146
DR. V. A. SIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Išimant Seredos, Subatos vakarus ir Nedėlias
Ofiso tel. YARDS 4797
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 S. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas, HEMLOCK 5849
Rezidencija, HEMLOCK 2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antradi., Ketvirtadienį ir Penktadienį, 1:30—4; 7—9 vakaro.
Trečiadienį ir Seštadienį tik pagal susitarimą.

Dr. J. W. KADZEVIK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
West Englewood Bldg. Suite 5
6254 SO. ASHLAND AVENUE
Valandos pagal susitarimą—išskyrus Trečiadienį nuo 1 iki 5 ir 7 iki 9 p.m.
OFISO TEL. GROVEHILL 5213
RES. TEL. PROSPECT 9475

Tel. GROVEHILL 4020
(Ofiso ir Rezidencijos)

DR. A. J. JAVOIS
(JOVAISAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 West Marquette Rd.
(Dargis Vaisinės Name)
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2 iki 4 p.p. ir 6 iki 8 v.
(Trečiadienį, Seštadienį ir Nedėlį pagal sutartį)

Tel. VIRGINIA 0980 (Ofiso ir Namų)
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
4003 So. Archer Ave.
VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vakarais, Trečiadienį pagal sutartį

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFAYETTE 3210
Res. Tel. REPUBLIC 0054
Jeigu neatsiliepa—šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Dr. Victor P. Slepikas
PHYSICIAN AND SURGEON
6803 W. CERMACK ROAD
BERWYN, ILL.
Office Phone BERWYN 8823
Residence Phone LAFAYETTE 5151
(Jeigu neatsiliepa—Berwyn 6200
Valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Pirm. Antradienį, Trečiadienį ir Seštadienį 2—4 v.)

„NAUJENOS“ YRA JŲSŲ GERIAUSIAS DRAUGAS—UŽSIRAŠYKITE JAS

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoji Vieta
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUČIAI DAKTARAI

Dr. Martin L. Gecht ir Dr. William R. Starr
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
1031 WEST 18th STREET
Valandos nuo 1 iki 3 kasdien, išimant trečiadienį
Nuo 10 iki 12 trečiadieniais ir šeštadieniais
Nuo 6 iki 8 vakaro, išimant trečiadienį ir šeštadienį
CANAL 3110
Mes kalbame lietuviškai

Dr. C. R. Rywniak
DANTISTAS
Neseniai palikuosius iš U. S. Armijos
4800 So. Wood St.
VIRGINIA 4120

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-tos lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepa šaukite.
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikas
jūsų garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palingvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apėtimimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiamą ir mokyklos vaikus. Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlį pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus, Kreivas Akis, Ištaiso
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlį pagal sutartį.

DUSULYS
SIENLIGĖ
„ASMIN“ palengvina ir 1/2 valandos arba pingus grąžinsime. Nuo antinio ir rytais kosėjimo, pabandykite BRONKES.
Steven's Pharmacy
903 W. 63rd St. Englewood 6515

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpiniųjų. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra pardodamas po \$1 ir \$3. Atsiųskite Money Orderį LEGULO, Dept. J 1941 N. Pulaski Rd., Chicago 39, Ill. Arba atvykite į vaistinę

STEM PHARMACY
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

„NAUJENAS“ SKAITO VISU SROVŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Garsinkitės „N-nose“

Chicagos Suvalkiečių Draugijos Choras RENGIA PIKNIKĄ

Sekmadienį, Rugpjūčio-Aug. 11 d.

LIEPOS DARŽE

Kean Avenue ir 82nd Street

Choras duos gerą programą. Bus girdaus aluio ir užkandžių. KVIEČIA KOMISJA IR VALDYBA.

\$1,000,000.00

Paskirta Veteranų Paskoloms Namų Pirkimui, Statymui ir Remontavimui Kreipkitės pas

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

JOS. M. MOZERIS, Sec'y

Tel. CALUMET 4118

Hair-Breadth Harry

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai

MIEGAMAS KAMBARYS su visais patogumais dėl žmogaus, kuris moka namų darbą. ABERDEEN 7883

TURIU 3 KAMBARIU flatą. Išėkau partnerio. 5315 So. Maryland Ave. užpakalinis flatas. FAIRfax 2475.

CHICAGOS ŽINIOS

Siuntiniai Paštu I Britų Zoną Vokietijoje

Pradedant pirmadienį, rugpjūčio 12-tą, paprasti dovany siuntiniai į britų zoną Vokietijoje bus priimami Amerikos pašto persiuntimų. Išimtis ta, kad daroma Berlynui; čia, nors ir britų zonon, pakietai siuntimui paštu nebus priimami, sak generalinis Jungtinių Valstijų paštorius Robert E. Han-negan.

Pakietai neprivalo būti sunkesni, kaip 11 svarų, ir ne didesnio, kaip 72 colių apėmio. Ne daugiau, kaip vieną pakietą savaitėje tas paats asmuo vienam adresatui Vokietijoje gali siųsti.

Siųsti galima būtiniausias pagalbai reikmenes, kaip negendančio greitai maisto, drabužių, gyduolių, muilo. Jokio rašto ar spausdinių su pakietu nebus priimama siuntimui. Mokestis už persiuntimą 14 centų svarui.

Ant pakieto turi būti užrašyta "Gift Parcel". Reikia taipgi pažymėti kokie daiktai yra siunčiami ir reikia pažymėti jų ventę. Jeigu pakietas nesuras adresato, tai jis nebus gražinamas atgal siuntėjui. Jis bus atiduotas organizacijoms, kurios užsima šalpos teikimu Vokietijoje.

Ant pakieto reikia užrašyti adresato vardas, pavardę, gatvę ir namo numeris, miestelis ir pašto apskritys numeris, jeigu žinoma, provincijos vardas, taipgi žodžiai, British Zone, Germany. Amerikos paštas neprisims siuntimui pakietu, jeigu jie bus adresuoti "General Delivery".

Norėdami siųsti pakietą gaukite smulkesnių informacijų pašto skyriuje.

Šį pranešimą teikia Chicago Pašto viršininkas Ernest J. Krutegen.

Ieško Prapuolusios Merginos

Policija ieško p-lės Jill Brohm, 18 metų merginos iš Evanston miestelio, kurios tėvas yra Wiebold Stores vice-prezidentas. Mergina prapuolė prieš savaitę, po to kai dalvavo šokiuose surengtuose gatvėje.

Tėvai prisibijo, kad ją galė-jou kokia skaudi nelaimė ištik-ti. Jie aiškina, kad mergina ne-turėjusi jokios priežasties bė-gti iš tėvų namų.

Southsidės Gyventojai Susilauks Tyro Vandens Gėrimui

John Bayliss, Chicago vas-danui valyti inžinierius, prane-ša, kad ateinančių metų (1947) pradžioje Chicago pietinės da-lies gyventojai jau turės tyro vandens gerti.

Dalykas toks, kad vis dau-giau žmonių pagal Michigan eže-rą sulaiko srutus nuo tekėjimo į ežerą, o kitas yra tas, kad 1947 metais pradės operuoti naujoji vandens filtravimo sto-tis miesto pietinėje dalyje.

Pirkite tose krautuvėse, ku-rios garsinasi "NAUJIENOSE"

8—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—ŠESTAD., RUGPJŪČIO 10, 1946

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

MODERNISKOS PIENININKYS-TES FARMOS PARDAVIMUI 80 akrų su 9 kambarių stuba ir gerais trobesiais. Visa žemė dirba-ma. Farma labai geroje tvarkoje. 120 akrų su moderniška stuba ir kitais trobesiais. 105 akrų dirbamos žemės. Labai gera, produktinga žemė. Randasi 50 mylių nuo Chicag-os. Kaina greitai pardavimui. Telefonuokite arba rašykite E. B. BENSENE, Union Grove, Wis.

FARMA.

110 akrų su trobesiais, galvijais ir įrankiais arba be jų. 30 mylių nuo Chicago. CRAWford 2834.

PARDAVIMUI 950 AKRŲ dva-ras. Holt County Nebraska. Puikios ganyklos, šienas ir šuliniai. Rašykite Cdr. Hoffman, 450 Church St., Wytheville, Virginia.

FOR RENT—IN GENERAL

Bendrai—Rendai

RENDON 2 KAMBARIAI, Stick-ney, Ill. dėl senyvu žmonių arba pavieniams, 5013 Lotus Ave., Stick-ney, Ill.

TO RENT—WANTED

Ieško Renduoti

IESKO RENDUOTI 4, 5 arba 6 kambarių apšildomo flato South-west miesto dalyje. Šeima iš 3 na-rių. Prašome pašaukti telefonu — LAFayette 8620, J. Kondroška.

REIKALINGAS 3, 4 arba 5 kam-barių flatas, ne svarbu, kokioje apylinkėje. Kas turite arba manote turėti flatą, praneškite K. Kazlaus-ku, 4528 So. Spaulding, VIRginia 1279.

VYRAS NEVARTOJA svaigalų, dirba švarų darba, ieško "burdo" su dviem vaikais—mergaitė 9 m., vaikelis 3 m., prie gerų žmonių. Atlyeins teisingai. Praneškite lai-ku, Box 2907, 1739 So. Halsted St.

DU SUAUGE ŽMONĖS ieško nuo 3 iki 5 kambarių Southsidės, su ar be šilumos. REpublic 1769. An-ton Statkus, 6039 S. Marshfield Av.

\$25.00 RADYBU tam, kuris su-ras 4 kambarių flatą Brighton Par-ke 3 suaugusiems. Šaukite vakarais LAFayette 8362 Peter Šimaitis, 2506 W. 45th St.

LABAI REIKALINGA dirbančiai moterei dviejų kambarių flatas, pe-čiais šildomas. Kas turite ar turė-site, labai prašau pranešti LAFa-yette 9296 tarpe 5—7 vakaro.

FURNITURE-FIXTURE FOR SALE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

MODERNIZUKIT

Savo Virtuvei

arba Bathroom su Steel Wall

Tile kambarys 5x7, 5 pėdų aukščio

\$84.00. Sudėsimė—Kreditas

HEMLOCK 3200

Pasirinkimas gražiausių spalvų

PARDUODAMI RAKANDAI ke-turių kambarių ir keturi kambari-ai parandavimui, iš priežasties mirties, parduosiu ar išrengdusiu tuojau. Thom Juknevez, 4244 So. Ashland Ave., Tel. YARds 3647.

PARDAVIMUI "STOHOL" stoke-ris nevatotas dėl 4 arba 6 flatų. Pigiau negu "wholesale". Stokeris galima idėti, jeigu reikalinga. Tel. LONGbeach 4960.

RAKANDAI PARDAVIMUI —lova, nauji box springs ir matra-sai, lempos, prieinami. Pašaukite YARds 9132, 910 W. 32nd Pl.

MISCELLANEOUS FOR SALE

Ivairūs Daiktai Pardavimui

TAUPIJŲ PIRKEJŲ DĖMESIUI

Privatus išpardavimas berniukų ir mergaičių puikių drabužių. Dydis 9 iki 16 metų. Čėverykai, kepurės, vilnoniai kaitukai, eilutės, megsti-nukai, Blue Fox kailiniai kaitai, atrodo kaip nauji; saulės lempa už \$6, vežimukas \$3, play pen \$1, grėž-tuvus, indai ir tea cloth, kiti na-mų daiktai, lempos, De Luxe mer-gaitės twin bedroom setas, box springs ir matrasai, kaurai, vyru čėverykai, džeketai, etc.

HEMlock 7966.

6134 SO. ARTESIAN AVE. (garaže)

PARDAVIMUI outboard motoras 9 ir 8/10 arklių jėgos, beauty shop įrengimai, mangel, 627 W. 18th St.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

BIZNIS IR NUOSAVYBE

MEAT MARKET AND GROCERY

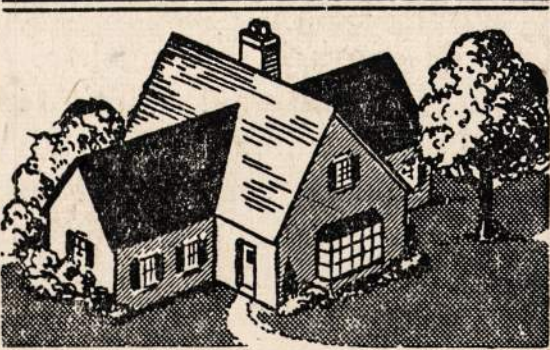
Kedzie ir 40th St. apylinkėj. 1-as aukštas mūrinis. 1 krautuvė, 18x40 ir 1—4 kambarių flatai. Karštu vandeniu šildomas, stokeris. 2 karų mūrinis garažas. Delivery truck. Savininkas pasitraukia ir nusaukos savo seną įstaigą ir biznį lietuvių apylinkėje. Prieinamos pasiūlos ne-atmes.

JOHN S. CLARK & SON.

EXCLUSIVE AGENT

211 S. Cicero Ave. AUSTin 6634

PARDAVIMUI MESOS ir gro-se-ro marketas su namu. 4430 West 60th Street.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam namus, oiznius, lotus, farmas ir maimo-kas ką turite. Apraudžiam nu-gaisro ir visokių nelaimių. Nuc naujų metų (1946) išėjo naujas į-satymas, kad automobilis būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose.

PAUL M. SMITH & CO., 4437 So. Talman Avenue. Telefonas VIRginia 1662 arba REpublic 10255.

MARQUETTE PARK

APIELINKĖ

Pardavimui 5 kambarių mūrinis bungalow, pirkikas gali perimti gyventi. Labai prieinama kaina.

Kitas bungalow arti lietuviškos bažnyčios. Kaina nebrangi.

Dviejų pagyvenimų mūrinis na-mas su beismontu. Karštu vande-niu šildomas, stokeris. Reikalas verčia greitai parduoti. Matykite ir išsilykite.

Cleaning and pressing štoras, su namu. Įkurtas biznis, nėra reikalo būti kriaučiūm. Gali pirkti mote-riskę arba vyras. Kaina labai priei-mama.

Grocery biznis su namu. Biznis pilnai įrengtas, gera apyvarta. Tin-kamam žmogui aukštinė proga. Kai-na labai prieinama. Lengvas išmo-kėjimais.

Gentlemen's farm arti Chicago su miesto patogumais. Namas kar-tu vandeniu apšildomas. Visi triob-siai gražiausi. Gražumas šios far-mos neturi sau lygus. \$12,000.

TEISINGAS PATARNAVIMAS

CHARLES URNICH

(KAZYS URNIKAS)

2500 W. 63rd St. 2-ras aukštas.

Tel. PROspect 6025.

KAMPINIS mūrinis namas 3—7 kambarių flatai. Stokeris ir karštas vanduo, 4 karų garažas. Iš gatvės įvažiuojamas. \$19,000. 535 W. 31st St. Mrs. Botica, tarpe 4—7 vakaro.

CICERO

2 flatų mūrinis.

2—6 šių.

2 boileriai.

Tuojaus galima užimti 1 flatą.

OLYMPIC 1558.

3 FLATU mūrinis namas, 6 kam-barių kiekvienas, ekstra lotas, kar-tu vandeniu šildomas 1-mas aukštas pečiūm šildomas 2-ras ir 3-cias. Gerame stovyje. \$8500. Art. Ogden ir California. MERrimac 7542.

GERAS PIRKINYS

4 flatų po 5 kambarius, geras mū-rinis namas 6640 S. Fairfield Ave. Kaina \$26,000. Apžiūrėkite iš lau-ko, jei patiks, pašaukite.

Archer ir Kedzie 2 krautuvės, 6 flatai, moderniškas biznio namas. Kaina \$38,000.

5 geros FARMOS.

Daug visokių rezidencijų ir bi-znio lotų. Taipgi kas turite farmą ar lotą pardavimui — atsišaukite.

JOSEPH VILMAS

6753 So. Rockwell St.

Chicago, Ill.

MARQUETTE PARKE

Gražus 2—6 kambarių apartmen-tas su 4 kambarių beismonte apart-mentu. 38 pėdų lotas, 3 karų gara-žas A-1 stovyje. Dėl patalpių in-formacijų atvykite arba pašaukite.

Mr. PUTRIS, 2617 W. 71st St.

GROvehill 7888.

PARDAVIMUI MURINIS 5 kam-barių bungalow, 1½ akrų žemės. Kaina \$8,500, 5 metų senumo. Ga-lima užimti tuojaus; 4 mylių ir vakarus nuo Chicago. Atsišaukite adresu 716 W. 31st St. Klauskite AL FRITZ.

PARDAVIMUI 2 flatai po 5-kis kambarius, mūrinis namas, už-dengti porčiai, oro spaudžiamas šil-dymas. Lotas 50x125. Landšaftas, 2 karų garažas, 1 aukštas prieinamas gyvenimui, 5600 South Massasoit Ave. PORTsmouth 9478.

4 FLATU MURINIS, moderniš-kas, arti 59 ir Rockwell St. Kaina \$20,500, 4 flatu medinis, beismen-tas, \$9,000, ir šiaip turime mažų ir didelių namų pardavimui. Pirkite šandien, rytų gali būti vėlu.

Z. S. MICEVICE

2506 West 59th Street

Tel. REpublic 7731.

47 AKRAI — ½ mylios ir vakarus Mentone, prie State road 25. Gera pusiau moderniška 7 kambarių stu-ba; venetian blinds, built-in kit-chen cabinets, 58x45 barnė — nau-žas silo, 24x36 double crib, frankių paširė, nauja pieminė—12x36, viš-tininkas; garažas, šulinys; aptverta, lygi ir derlinga žemė. A-1 stovyje. \$12,500 William Blackburn, Mentone, Ind. R. R. 1.

NUOSAVYBE PARDAVIMUI — \$5,500 ir metus įplauku. Kaina — \$17,000. Dženitorius suteiks visas informacijas. 2474-76 Blue Island Avenue.

PARDAVIMUI 3 AUKŠTŲ mūri-nis namas, 5 didelių kambarių apartamentai ir krautuvė. Mūrinis garažas, geros įplaukos; namas ran-dasi Bridgeporte. WENTworth 3739.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui

PIRK BIZNĮ DABAR—LAIMĖSI!

Bučernė ir grosernė su mūriniu namu, štoras su 4 kamb. gyvenimui prie štoro ir 5 kamb. flatas viršų, sausas beismontas, štymu apšildo-mas, garažas ir platus lotas. Gera vieta bizniui ant privatinės gatvės. Kaina tik \$15,000.

Tavernas, su kampiniu mūriniu namu, 2 fl. po 6 kamb., štymu apšildomas. Biznis išdirbtas per ilgus metus, nėra arti kompeticijos. Ran-dasi prie dirbtuvių ir maišytų tautų apgyventa apylinkė "South West Side". Nesveikata savininką verčia parduoti tik už \$18,800.

8 flatai po 4 kamb. ir štoras, stiprus mūrinis namas, štymu apšil-domas ir garažas. Viena flatą gali-ma užimti tuojaus. Randasi prie 50th ir Racine. Rendų nėra dabar \$213.00 i mėnesį. Kaina greitai pardavimui tik \$18,800.

Dėl platesnių informacijų kreip-kites pas:

K. J. MACKE-MACIUKAS

2439 West 69th St.

Tel. PROspect 3140.

PARDAVIMUI 2 flatas, mūrinis, stokeris, bungalow stogas, dėl pir-kėjų bus 5 kambarių flatas tuščias. Labai prieinama kaina.

3 flatas, mūrinis, stokeris, mū-rinis garažas, tuščias flatas pirkė-jui.

Namas su bizniu, gražų biznį da-ro. Kaina \$12,500.

5 kambarių mūrinis bungalow, garažas. Tuojaus galima eiti gy-venti.

4 flatų mūrinis namas, mūrinis garažas, po 4 ir 5 kambarius ir flatas beismonte. Šie namai turi būti greitai parduoti. Matykite ir pasiūlykite.

Teisingas patarnavimas.

CHARLES URNICH

(KAZYS URNIKAS)

2500 W. 63rd St. 2-ras aukštas.

Tel. PROspect 6025.

TIKKI BARGENAI

BRIDGEPORTE

2 aukštų medinis namas, 3 pagy-venimai, 3-4 ir 6 kambarių. Namas tinka dėl biznio, randasi 32 St. ir Halsted. Kaina \$4,200.

2 aukštų mūrinis namas — 4 flatai po 4 kambarius, aukštas skle-pas, pečiai šildomas, rendų i mė-nešį \$80, kaina \$7,000.

2 tušti lotai, 55x125 pėdų, gera vieta rezidencijai arba apartamentui, randasi 3412-14 So. Lowe Avenue, kaina \$3,500.

M. J. KIRAS

3261 So. Halsted St.

Tel. VIctory 0399.

PARDAVIMUI—55 akrų geros ir produktingos žemės įvairiems ja-vams. 300 geros rūšies obelų sodas, duodąs vaisius. Taipgi vyšnios, grūšios, slyvos, vyšiai. Kaina \$11,000. Primsiu \$7,000, kita dalis iš-mokėjimais. Visi trobesiai geri; 5 mylios nuo Michigan ežero. Kreip-kites prie savininko Samuel W. Neumann, Route 1, Covert, Mich.

8 AKRAI — 10 kambarių stuba. Žiemu vakaru kampas 91st ir Ro-berts Road. PORTsmouth 6559.

PARDUODU 7 KAMBARIŲ na-mą, karštu vandeniu apšildomas; elektra, gėrų, uždaryti porčiai, beismontas; 2 karų garažas, višti-aknis ir didelis pūdas. Beveik akieris žemė; gražūs daržai, daug visokių medžių ir gėlių. Tikrai vienas blokas nuo Archer Ave. Adresas Forest Ave. ir Vinewood. Pietų vakaru kampas Willow Springs.

Važiukite iki 81-mos Archer Avenue. 1 blokas i pietus ties Big Tree Inn.

SODAS PARDAVIMUI. 80 akrų. 60 akrų obuolių sodo ir kiti javai. Daromi pinigai, nes pagerinta. Hen-ry Grundmeir, Waverly, Missouri.

\$2,000 CASH

Pilna kaina. 2—3 ir 2—4, vaikai ir gyvuliai O. K. Puiki rami apylin-kė. Reikia patalpių, GI handy man čia jūsų proga. 1717 S. Mor-gan.

Moderniškas kampinis

NAMAS

21 apartamentas, garu šildomas. Pa-jamų i METUS VIRS \$10,000. Kai-na \$65,000.

Schuberth & Co., Inc.

7953 So. Ashland Ave.

TRIangle 5700.

1247 S. KOSTNER

3 flatai—medinis

5, 6, ir 3 kambarių.

Pečiai šildomas. Didelis lotas.

3 karų garažas. 1-as aukštas dabar yra tuščias pirkėjui. Tikras bargas.

Darykite pasiūla.

C. E. SPICER & CO.,

Downers Grove 496 ir 1021.

PERSONAL

Asmenų Ieško

BOLESLOVAS AUGUNAS paieš-ko giminių arba pažįstamų. Žinau, kad gyvena Detroit, Mich, bet ne-turiu jų antrašų. Labai prašau at-sižaukti šiuo antrašu. Boleslovas Augunas, 9234 So. Dobson Ave., Chicago 19, Ill.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA

DARBININKŲ

ASSISTANT CARPENTERS

FREIGHT ELEVATOR

OPERATORS

TVIRTŲ VYRAI ARBA

BERNAICIAI

20—50 AMŽIAUS.

Čia yra jūsų proga geram uždarbiui 42 valandų darbo savaitę.

Malonios darbo sąlygos.

Reguliarūs darbininkams pirkinių nuolaidų privilegijos.

ATSISIAUKITE:

EMPLOYMENT OFFICE

9-tas aukštas.

THE FAIR

State and Adams

REIKIA

HANDY MEN

</